

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

NIEDZIELA 6 MARCA 1949 ROKU

Nr. 64 (1338)

Nie ustaje wielka ofensywa pokoju przeciwko intrygom międzynarodowego imperializmu Dalsze uchwały i wiece protestacyjne na całym świecie

W Danii

KOPENHAGA (PAP.). Odbył się tu wielki wiec protestacyjny przeciwko próbom kół reakcyjnych wciągnięcia Danii do agresywnego bloku północno-atlantyckiego. Sala, obliczona na 5 tysięcy osób, była wypełniona po brzegi.

Z obszernym przemówieniem wystąpił na wiecu przewodniczący Duńskiej Partii Komunistycznej Larsen, który stwierdził, że naród duński stanowczo przeciwstawia się dążeniom mającym na celu wykorzystanie go w interesach imperialistów amerykańskich. W tym celu wznaga się walkę z podżegaczami wojennymi i uczyni się wszystko, aby zachowany został pokój i niezależność Danii.

Ludzką zawzięcia Związek kowi Radzieckiemu swe wyzwoleńcze z niewoli faszystowskiej — zaznaczył mowa.

ZWIĄZEK RADZIECKI JEST NAJPOTĘŻNIEJSZYM CZYNNIKIEM POKOJU, to też masy pracujące Danii wyrażają solidarność z narodem radzieckim, walczącym o pokój.

Uczestnicy wiecu jednomyślnie uchwalili rezolucję protestującą stanowczo przeciwko usiłowaniu rządu wciągnięcia narodu duńskiego do agresywnego bloku północno-atlantyckiego.

Rezolucja stwierdza, że **Dania nie ma nie wspólnego z podżegaczami wojennymi w Waszyngtonie i Londynie i nie chce być ofiarą ich polityki imperialistycznej.**

We Francji

PARYŻ (PAP.). Władze naczelne stowarzyszenia b. wolnych strzelców i partyzantów Francji ogłosiły komunikat, w

którym donoszą o swej decyzji wzięcia czynnego udziału w walce o swobodę demokratyczną i pokój.

Komunikat wzywa wszystkich członków stowarzyszenia do złożenia podpisów pod listem, który ma być wystosowany w związku z tym do prezydenta Trumana.

Ogólnokrajowy związek b. kombatantów Francji, grupujący przeszło 200 tysięcy członków, postanowił wziąć udział w światowym kongresie zwolenników pokoju, który odbędzie się w Paryżu w kwietniu r.b.

BOJÓWKI FASZYSTOWSKIE ZAATAKOWAŁY UCZESTNIKÓW WIECU MŁODZIEŻY FRANCUSKIEJ

PARYŻ (PAP.). W sali Mutualité w Paryżu odbył się wiec w obronie pokoju w Indochinach, zorganizowany przez młodzieżowe związki demokratyczne Francji.

Uczestnicy wiecu zostali zaatakowani przez bojówki faszystowskie RPF, które obrzucały zebranych na sali kamieniami. Napastnicy pobili również stalowymi prętami studentkę Antoine.

Zebrała młodzież solidarnie przeciwstawiła się zbirom faszystowskim i przepędziła ich z gmachu.

Kilku opryszków zatrzymano, przy czym u jednego z nich znaleziono legitymację agenta policyjnego.

Na wiecu została powzięta uchwała, w której młodzież demokratyczna domaga się ustanowienia trwałego pokoju w Indochinach i protestuje przeciwko prowokacjom, organizowanym przez reakcję i agentów policyjnych.

PLENUM RADY NARODOWEJ POLAKÓW WE FRANCJI

Paryż (PAP.). Plenum Rady Narodowej Polaków we Francji omawiało na kolejnych posiedzeniach sprawę obrony po kraju i równoprawnienia pracowników polskich we Francji.

Przedstawiciel Zarządu głównego związku młodzieży polskiej „Grunwald” — Zaremba, zabierając głos w dyskusji, oświadczył, iż **mlodzież polska na uchodźstwie nie wyśtąpi nigdy przeciwko swej ojczyźnie.**

W Luksemburgu

BRUKSELA (PAP.). Sekretarz generalny Komunistycznej Partii Luksemburgu Dominique Urbany złożył oświadczenie, w którym zapowiedział, że gdyby armia radziecka, broniąc sprawę narodów i sprawy socjalizmu zmuszona była przepędzić agresorów aż do ziemi W. Księstwa Luksemburg, to luksemburski lud pracujący zachowa się tak samo, jak zachowały się masy pracujące Polski, Rumunii i Czechosłowacji w okresie wojny wyzwolenczej przeciwko hitleryzmowi.

W Australii

MOSKWA (PAP.). Jak podaje Agencja TASS, prasa sydneyjska opublikowała oświadczenie sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Australii — Sharkey, popierające w całej pełni deklarację przywódcy Francuskiej Partii Komunistycznej Maurice Thoreza.

Związek Radziecki — oświadczył Sharkey — jest krajem pokojowym i nikomu nie wypowie wojny. **ZWIĄZEK RADZIECKI WALCZYĆ BĘDZIE TYLKO W TYM WYPADKU JESLI ZOSTANIE ZAATAKOWANY.** Jeśli w toku walki z agresorami, wojska radzieckie wkroczą na terytorium Australii — podkreślił

Sharkey — to klasa robotnicza Australii powita je tak samo, jak witały je narody Europy, gdy armia radziecka je wyzwoliła.

Zadanie komunistów — zaznacza sekretarz Komunistycznej Partii Australii — polega na tym, aby walczyć o zapobieżenie wojnie, o wychowanie mas ludowych w duchu antywojennym.

Jeśli jednak faszyci australijscy uciekną się do siły, aby uniemożliwić robotnikom osiągnięcie tego celu, to wówczas komunistki doradzą robotnikom aby na siłę odpowiedzieli siłą.

Delegacja chłopów po powrocie z Ukrainy przyjęta przez Prezydenta RP Bolesława Bierut

WARSZAWA (PAP.) W dniu 5 bm. prezydent Bierut przyjął uczestników delegacji chłopów polskich, którzy wrócili po 3-tygodniowym pobycie z Ukrainy.

W czasie półtoragodzinnej rozmowy uczestnicy delegacji podziękowali za przywitanie przez prezydenta Bierutem wrażliwością i spostrzeżeniami z zjazdu przodowników pracy kółchozów.

Prezydent Bierut szczególnie interesował się osiągnięciami rolnictwa radzieckiego, organizacją pracy i wysokością plonów, życiem i urządzeniami kulturalnymi w kółchozach oraz pracą kobiet radzieckich.

Uczestnicy delegacji szczegółowo przedstawili prezydentowi te sprawy, podkreślając, że wszyscy oni w czasie swego pobytu przekonali się, że tylko przez zastosowanie pracy zespo-

Attlee w Berlinie

BERLIN (PAP.). — O godzinie 11 wieczorem dnia 4 marca przybył samolotem do Berlina premier brytyjski Attlee. Wraz z premierem Attlee przybyli do Berlina: brytyjski minister spraw niemieckich Henderson oraz dowódca brytyjskich sił lotniczych w Niemczech marszałek Williams.

Na lotnisku Gatow prenuera Attlee powitali: brytyjski gubernator w Niemczech — generał Robertson, przedstawiciele misji zagranicznych w Berlinie oraz liczni dziennikarze.

Zachodnie władze okupacyjne dążą do rozbicia Niemiec Zachodnich

MOSKWA (PAP.). — Agencja Tass donosi z Berlina, że z początkiem marca gubernatorzy wschodnich zachodnich stref okupacyjnych Niemiec przekazali przedstawicielom t. zw. Rady Państwowej „memorandum”, zawierające zmiany głównych punktów projektowanej konstytucji zachodnich stref okupacyjnych.

Zawarte w memorandum żądania, zmierzające do rozbicia Za-

chodnich Niemiec na szereg niezależnych od zachodnio-niemieckiego rządu okręgów administracyjnych, wywołało protesty w kręgach politycznych Frankfurtu.

Przedstawiciel frakcji komunistycznej w „Radzie Państwowej” Renner stwierdził, że stosunek gubernatorów wojennych do konstytucji, zaprojektowanej w Bonn, nie jest nieoczekiwany.

Dziennik „Neues Deutschland”, komentując memorandum, stwierdza, że zawarte w nim dążenia są sprzeczne z inte-

resami narodu niemieckiego i przeciwstawia machinacjom konstytucyjnym w strefach zachodnich sytuację, jaka istnieje w radzieckiej strefie okupacyjnej, gdzie ludność ma możność jawnego osądzenia projektu konstytucji, opracowanej przez Niemców Radę Ludową, konstytucji, u której podstaw leży jedność Niemiec i pełna narodowa niepodległość.

Wysokie odznaczenia państwowe dla przodownic pracy z okazji Dnia Kobiet

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet przyznał Prezydent Rzeczypospolitej tow. Bolesław Bierut wysokie odznaczenia państwowe przodownic pracy oraz wyróżniającym się robotnikom i pracownikom przemysłu włókienniczego.

Złoty Krzyż Zasługi przyznany został znakomitej przodownicy pracy tkaczce ob. Józefie

IDEALNY „OBYWATEL ŚWIATA” WEDŁUG RECEPTY BANKIERÓW Z WALL-STREET.

Oświatowcy polscy w Moskwie zwiedzają zakłady naukowe

MOSKWA (PAP.). Bawiąca w Moskwie delegacja polskich pracowników oświaty z ministrem Stanisławem Skrzeszewskim na czele, zapoznając się ze stanem szkolnictwa radzieckiego, obecna była m. in. na lekcjach w żeńskiej szkole średniej imienia Zofii Kosmodemiańskiej oraz w szkole męskiej Nr 110 w Moskwie.

Członkowie delegacji zapoznali się również z pracą poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Moskiewskiego i zwiedzili

bibliotekę uniwersytecką, w której zademonstrowano im bogaty księgozbiór dzieł polskich.

Z ostatniej chwili

A. Gromyko — wiceministrem spraw zagranicznych ZSRR

MOSKWA (PAP.). — Agencja Tass donosi, że Rada Ministrów ZSRR nianowała A. Gromykę pierwszym zastępcą Ministra Spraw Zagranicznych ZSRR.

Depesze do przedstawicieli władz i partii USRR

WARSZAWA (PAP.) Podajemy teksty depesz uczestników delegacji chłopów polskich do prezesa Rady Ministrów Ukrainy Socjalistycznej Republiki Radzieckiej Korotczenko, do ministra rolnictwa USRR Mackiewicz i do sekretarza generalnego KC KP(b)U — Chruszczowa.

W depeszy do prezesa Rady Ministrów USRR delegacji piszą:

„Delegacja chłopów polskich, która brała udział w zjeździe przodowników pracy kółchozów Ukrainy przesyła Wam oraz rządowi Ukrainy Radzieckiej serdeczne podziękowanie za umożliwienie nam poznania Waszego pięknego kraju, którego naród wspólnie z innymi narodami Związku Radzieckiego zbudował u siebie socjalizm.

Niech żyje wieczna przyjaźń narodu polskiego z narodem ukraińskim i wszystkimi narodami Związku Radzieckiego!

Niech żyje Związek Radziecki — ostoja pokoju światowego!”

Depesza wysłana do ministra rolnictwa — Mackiewicz brzmi:

„Delegacja chłopów polskich przesyła serdeczne podziękowanie Panu osobiście i pracownikom Ministerstwa Rolnictwa za troskliwą opiekę, jaką otoczeni byli uczestnicy delegacji w czasie prawie trzytygodniowego pobytu na Ukrainie Radzieckiej.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci wspaniały obraz radzieckiej wsi, której osiągnięcia będą dla nas bodźcem w pracy nad socjalistyczną przebudową wsi w Polsce”.

Do sekretarza generalnego KC KP(b)U — Chruszczowa wysłano depeszę następującej treści:

„Delegacja chłopów polskich, która brała udział w zjeździe przodowników pracy kółchozów Ukrainy, przesyła Wam serdeczne podziękowanie za gościnne przyjęcie i za umożliwienie zapoznania się z osiągnięciami Radzieckiej Ukrainy budującej pod waszym kierownictwem szczęśliwe życie ludu ukraińskiego.

Prawdę o tym cośmy w waszym pięknym kraju widzieli i słyszeli przyjeżdżając do chłopów w Polsce, ażeby nabrał wiary w twórcze możliwości ludu, który wkroczył na drogę socjalizmu.

Niech żyje wieczna przyjaźń narodu polskiego z narodem ukraińskim i wszystkimi narodami Związku Radzieckiego!

Niech żyje wódz i nauczyciel ludzi pracy, wielki przyjaciel Polski — Józef Stalin!”

Wszystkie traktory wyremontowała Techniczna Obsługa Rolnictwa

WARSZAWA (PAP.) Do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych wpłynął meldunek o wykonaniu planu remontów traktorów we wszystkich okręgach Technicznej Obsługi Rolnictwa.

Tym samym udział w wiosennej akcji siewnej wezmą wszystkie traktory, jakie ma do dyspozycji Techniczna Obsługa Rolnictwa.

Narada pracowników przem. lekkiego ZSRR

MOSKWA (PAP.) — W Moskwie rozpoczęły się narady pracowników przemysłu lekkiego całego Związku Radzieckiego.

W naradach bierze udział ponad 800 delegatów, w tym 16 ministrów przemysłu lekkiego Republik Związkowych, dyrektorzy, inżynierowie, i przodownicy pracy zakładów włókienniczych.

W ubiegłym miesiącu odbyły się konferencje dyrektorów naczelnych, dyrektorów administracyjnych, finansowych i komisarzy oszczędnościowych Centralnych Zarządów przemysłów i Central Handlowych. Wytoczono kierunki prac, związanych z przeprowadzeniem i wzmocnieniem państwowej akcji oszczędnościowej.

Praca jest w pełnym toku i plan oszczędnościowy do 15 marca br. będzie całkowicie opracowany i gotowy.

Wyrok na wspólników Mindszenty'ego

BUDAPESZT (PAP.) — W procesie 13 wspólników Mindszenty'ego oskarżonych o machinacje walutowe zapadł wyrok skazujący.

Pod sądni skazani zostali na karę więzienia od roku do 8 lat.

6 marca 1945 - wielki dzień w dziejach Rumunii

W czwartą rocznicę zwycięstwa demokracji

6 MARCA 1945 ROKU oznacza początek decydującego etapu w walce rumuńskiego ludu pracującego z klasą robotniczą na czele, o stworzenie ustroju ludowej demokracji w Rumunii.

Na skutek potężnych ciosów, zadanych przez Armię Czerwoną niemieckim faszystom, nastąpiły wydarzenia z 23 sierpnia 1944 roku. Krwawa dyktatura Antonescu została obalona, a kraj uwolniony spod jarzma hitlerowskiego. Lecz reakcja, zgrupowana wokół Maniu i Bratianu usiłowała jeszcze raz wykorzystać te wydarzenia, aby ponownie zakuć w kajdany siły ludowe. Udało jej się pozyskać większość w kolejnych trzech rządach, utworzonych natychmiast po 23 sierpnia 1944 r. Plany reakcji zostały jednak udaremnione. Szerokie rzesze mas ludowych ruszyły do walki w celu usunięcia reakcji z łona rządu. Pożądana wola ogromnej większości narodu, zmusiła byłego króla Michała do uznania rządu demokratycznego dr. Grozy. W ten sposób droga do wielkiej osłabienia demokracji została otwarta.

Reforma rolna, wprowadzona uprzednio w życie w terenie w sposób rewolucyjny, w następstwie apelu Rumuńskiej Partii Komunistycznej została ukończona i zalegalizowana.

Walka z faszyzmem została przeprowadzona energicznie i skutecznie.

W kraju odbył się proces i skazano na śmierć przywódców faszystowskich, na czele z Antonescu; usunięto elementy faszystowskie i reakcyjne z aparatu państwowego; zlikwidowano podziemne bandy.

W wyborach parlamentarnych, 19 listopada 1946 roku, na ród w przytłaczającej większości okazał zaufanie dotychczasowym rządowi, oddając głosy na blok partii demokratycznych.

W czerwcu 1947 roku, na wniosek Rumuńskiej Partii Komunistycznej, rząd przeprowadza szereg zmian, mających na celu polepszenie sytuacji finansowej i gospodarczej kraju. W krótkim czasie po tych zmianach, produkcja nabiera nowego rozpędu.

15 sierpnia 1947 roku, następuje reforma pieniężna, zainicjowana przez Rumuńską Partię Komunistyczną.

Komunikat

Zarząd Główny Związku Zawodowego Włóknarzy zawiadamia wszystkie instytucje i przedsiębiorstwa handlu detalicznego, że członkom Związku do momentu wydania stałych legitymacji, wydawane są zaświadczenia przynależności związkowej na rok 1949.

Zaświadczenia powyższe prosimy honorować.

ty Komunistycznej. Masy robotnicze, odczuwają w pierwszym rzędzie dobrodziejstwa tej nowej reformy. Gospodarka i finanse kraju stają na zdrowych podstawach, a ceny znacznie zniżkują.

Zdemaskowanie i przykładowe ukaranie jesienią 1948 roku zbrodniczych spiskowców z Maniu na czele, oznaczało bankructwo wielkich kapitalistów i właścicieli ziemskich.

Rząd stał się wiernym odbiciem interesów klasy robotniczej, chłopstwa pracującego i inteligencji postępowej.

Ale monarchia pozostawała nadal ośrodkiem koncentracji wszystkich sił reakcyjnych kraju i zagranicy. Monarchia stanowiła zapórę na drodze rozwoju demokracji w Rumunii. Wola narodu monarchia została zlikwidowana aktem historycznym z dnia 30 grudnia 1947 roku i miejsce królestwa zajęła nowa forma państwa - REPUBLIKA LUDOWA.

Rok 1948 był rokiem wielkiego zwrotu w Ludowej Republice Rumuńskiej, był rokiem wielkich przemian rewolucyjnych.

Ludowa Republika Rumuńska znajduje się w okresie przejścia wzmocnienia i kapitalizmu do socjalizmu, w okresie, w którym walka klasowa zaostrza się coraz bardziej. W okresie, w którym proletariatusz wzmocnia swą przewagę nad burżuazją, wzmocnia swój sojusz z chłopstwem pracującym i prowadzi walkę w celu likwidacji kapitalizmu i budowy socjalizmu, pierwszego etapu komunizmu.

Siłą polityczną, organizacyjną, która kierowała walką i pracą ludu rumuńskiego, była jedyna partia proletariatusu Ludowej Republiki Rumuńskiej, utworzona na kongresie zjednoczeniowym w lutym 1948 roku - Rumuńska Partia Robotnicza. Kongres ten był ukoronowaniem procesu zjednoczenia organizacyjno-politycznego klasy robotniczej. Ideologią Rumuńskiej Partii Robotniczej jest marksizm - leninizm.

Naród rumuński przeszedł do sporządzenia pierwszego planu gospodarczego w Ludowej Republice Rumuńskiej na przeciąg jednego roku.

Plan gospodarczy na rok 1949 przewiduje przekroczenie o 40 proc. wartości ogólnej produkcji przemysłowej, w stosunku do roku 1948. W rolnictwie wartość produktów również będzie zwiększona o 40 procent w stosunku do roku 1948. Naczelnym zadaniem planu jest poprawa bytu mas robotniczych. W dziedzinie szkolnictwa, plan ma za zadanie przedsięwziąć kroki do skierowania tego sektora w kierunku socjalizmu, zwłaszcza przez zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia, przez wzmocnienie gospodarstw pań-

stwowych, przez zakładanie nowych ośrodków maszyn i traktorów, oraz przez założenie i rozwój spółdzielni różnego typu.

Do rozwoju gospodarki narodowej przyczynia się nader wydatna pomoc, której udziela Związek Radziecki.

W roku 1948 Ludowa Republika Rumuńska zawarła traktaty o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, układy handlowe i kulturalne na zasadzie zupełnej równości i wzajemnego poszanowania suwerenności, z ZSRR i z krajami demokracji ludowej, a w lutym br. z Polską.

Na arenie międzynarodowej, Ludowa Republika Rumuńska

jest aktywnym czynnikiem obywateli demokratycznego i antyimperialistycznego, walcząc o pokój u boku Związku Radzieckiego.

Biorąc udział w konferencji warszawskiej, w konferencji naddunajskiej w Belgradzie, w Kongresie Intelektualistów we Wrocławiu, Ludowa Republika Rumuńska wniosła w walkę demokratyczną o pokój swój cenny wkład, zajmując jednocześnie stanowisko przeciwko podżegaczom i wzmocniając tym samym obóz demokratyczny i antyimperialistyczny.

Powstaje nowa Warszawa

Dzielnica sejmowa - Dalsza budowa osiedli mieszkaniowych - Kompleks zabudowań ratuszowych

(Korespondencja własna „Głosu“)

Warszawa - w marcu. W POKRĘŻU SEJMU na terenach, ciągnących się przy ul. Wiejskiej, Frascati i Al. na Skarpie, bez przerwy postępuje budowa nowych gmachów sejmowych. W przyszłości tworzyć one będą wraz z otaczającymi je ogrodami, całą t. zw. dzielnicę sejmową. Z czterech wielkich bloków o kubaturze 100.000 m sześć, trzy są już na ukończeniu w stanie surowym. Czwarty blok, wznoszony przy obecnej sali posiedzeń Sejmu, gotowy będzie za kilka miesięcy. Całość budowy wykonana będzie w terminie wszystkie budynki oddane będą do użytku.

Na marginesie robót, prowadzonych tu przez Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane Nr 3, wspomnieć należy o akcji tego Przedsiębiorstwa w zakresie szkolenia kadr fachowców. Na bezpłatnych kursach, zorganizowanych przez Przedsiębiorstwo, wyszkoleniu zostało kilkudziesięciu niewykwalifikowanych robotników na cieśli, murarzy, betoniarzy i zbrojarzy oraz na personel techniczny, obsługujący różne maszyny budowlane. Wychowankowie kursów zaliczni zostali do grupy rzemieślników i otrzymali podwyżkę zarobków o 30-40 proc. Równocześnie Przedsiębiorstwo wprowadziło naukę dla robotników alfabetów. Kurs ukończyło 30-tu robotników, którzy podczas nauki zapewnioną mieli ciągłość pracy na budowie i możliwość zarobku.

NA PRADZE, między ulicami: Jagiellońska, Ratuszowa, Targowa i Cyryla i Metodego - rozpoczęły się wstępne roboty przy budowie nowego osiedla mieszkaniowego. Jest to piąta kolonia robotnicza po-

Młynowie, Młowie, Muranowie i t. zw. osiedlu nowomiej-skim, realizowanym w ramach akcji budownictwa mieszkalnego przez Zakład Osiedli Robotniczych. Nowa kolonia przeznaczona jest dla pracowników zakładów przemysłowych, a przede wszystkim - fabryki samochodów, jaka w najbliższej przyszłości powstanie na Żeraniu.

RUINY BYLEGO pałacu Jabłonowskich na Pl. Teatralnym, gdzie mieścił się przed wojną Ratusz, będą zupełnie rozebrane. Budynek ten nie miał wartości zabytkowej, był bowiem kilkakrotnie przebudowywany i ztracił swój dawny styl. Trudno również byłoby powiązać architektonicznie zabytkowy kościółek SS.

200 ton herbaty sprowadzamy z Holandii

Zapasy wystarczą na pół roku

Normalne miesięczne zapotrzebowanie herbaty na rynek krajowy, zarówno obecnie, jak i przed wojną, wynosiło ok. 25-30 ton. Zapotrzebowanie to pokrywane było dotychczas głównie ze starych zapasów PCH i „Społem“.

W wykupywanie herbaty przez elementy spekulacyjne spowolowało, że w drugiej połowie lutego samo PCH - nie licząc „Społem“ - sprzedało 15 ton herbaty, t. zn. dwa razy więcej, niż normalnie.

W tym stanie rzeczy Państwowa Centrala Handlowa ograniczyła sprzedaż hurtową herbaty, zaopatrując wyłącznie sklepy państwowe i wstrzymując dostawy dla detalu prywatnego, który wykazywał skłonność do ukrywania to-

Praga uczci uroczystie Tydzień Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej

PRAGA. Agencja CTK donosi, że w ramach „Tygodnia Przyjaźni Polsko - Czechosłowackiej“, który odbędzie się w drugą rocznicę podpisania traktatu o przyjaźni i współpracy między Czechosłowacją i Polską, w Pradze odbędzie się zgrupowanie, na którym będą przemawiali minister spraw zagranicznych Clementis, minister handlu zagranicą i przewodniczący Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej - Gregor oraz ambasador Polski w Pradze - Borkowicz.

Delegacja złożona z 18 przedstawicieli polskiego życia politycznego z wiceministrem rolnictwa Tkaczowem na czele, przybędzie w dniu 7 bm. do

Pragi, by wziąć udział w uroczystościach.

W sobotę, 12 marca odbędzie się zabawa ludowa, w czasie której wystąpią artyści polscy i trzy polskie zespoły teatralne.

Do Pragi przybyła już delegacja prawników polskich, w skład której wchodzi m. in. prof. Szer, prof. Wasilkowski i prof. Grudziński.

WYSTĘPY EWY BANDROWSKIEJ - TURSKIEJ

Znakomita polska śpiewaczka Ewa Bandrowska - Turcka wystąpi gościnnie w dniu 9-go bm. na deskach Teatru Narodowego w Pradze w operze „Madame Butterfly“, a w dniu 13 bm. wspólnie z barytonem Jerzym Adamczewskim w operze „Traviata“ na scenie Teatru Sztuki Ludowej.

KONCERT SZTOMPKI

11 bm. odbędzie się w Pradze pod protektoratem Prezydenta Klementa Gottwalda koncert znakomitego pianisty polskiego Henryka Sztompki.

Koncert, na którego program złożą się utwory Chopena, oczekiwany jest w Czechosłowackich kołach artystycznych z wielkim zainteresowaniem.

Pierwsza konferencja Demokr. Zw. Kobiet Greckich

BUKARESZT (PAP). Rozgłosna Wolnej Grecji podaje, iż 1 marca rozpoczęła się pierwsza konferencja Demokratycznego Związku Kobiet Greckich, jednoczącego organizacje kobiece zarówno na obszarach wyzwolonych, jak i na terytoriach zajętych jeszcze przez wojska monarcho - faszystowskie.

Niektóre delegatki z terytoriów, znajdujących się pod panowaniem rządu ateńskiego, odbyły w tym celu drogę, trwającą po kilka tygodni.

Na konferencji są obecni także przedstawiciele rządu demokratycznego Greckiej Partii Komunistycznej i innych organizacji postępowych.

2 statki zatonej na Morzu Śródziemnym

PARYŻ (PAP) - W czasie burzy szalejącej na Morzu Śródziemnym zatonej u wybrzeży Tunisu dwa statki handlowe włoski i francuski.

Zaginiono jednego marynarza z statku francuskiego.

Żołnierze WP poznają Łódź

Staraniem I terenowego koła TPŻ, w dniu dzisiejszym grupy żołnierzy garnizonu łódzkiego zwiedzą łódzkie muzea i Elektrownię Łódzką.

Wieczorem o godz. 19 w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 97 odbędzie się zebranie informacyjne członków koła terenowego, na którym przedstawiciele WP wygłoszą pogadanki na aktualne tematy.

W. Ażaiw

76

Daleko od Moskwy

Aleksy zmieszkał się, wybiegł za nią, szukał jej w całym domu, ale nie znalazł. Wyszedł na dwór. Księżyc świecił, było jasno jak w dzień. Niebo obsypane niezliczonymi ognikami gwiazd było jasnozielone i jakby matowe. Na horyzoncie kopuła nieba wydawała się opierać o delikatne malinowe pasemko światła. Wokoło iskrzyły się śnieg.

Wreszcie Aleksy dostrzegł Zenię, która siedziała na pniu. Na tle śniegu ciemniał zarys jej postaci. Zbliżył się do niej.

— Dlaczego uciekałaś, co się stało? Załuję że zacząłem to opowiadanie.

— Te nie ma znaczenia Alosza, nie przejmuj się — powiedziała spokojnie i wstała otrząsając śnieg.

Na progu spotkał ich Fedosow.

— Myślałem, że uciekaliście bez pożegnania. Chciałbym pójść na Start i sprawdzić, jak są zaopatrzeni na drogę ludzie Tatiany Wasylczenko. Chodźcie razem — musimy ich odprowadzić.

Po dziesięciu minutach już kroczyli po udeptanej śliskiej drodze w kierunku Startu.

Naczelnik budowy był na nogach już więcej niż dobie. W ciągu dnia położył się na odpoczynek tuż w gabinecie. Ale myśli dręczyły go i nie pozwalały zasnąć.

O godzinie drugiej w nocy Batmanow wybrał się do domu. Nie dlatego, że czuł zmęczenie — nie. Wasyli Maksymowicz był zawsze bardzo wytrzymały, a szcze-

gólnie dzisiaj tak samo jak inni czuł w sobie potężny napływ sił duchowych i fizycznych. Ale trzeba było po prostu zrobić kiedyś przerwę w pracy.

Cały długi i ważny dzień Batmanow spędził na pracy. Na biurku bez przerwy szumiał selektor — naczelnika wzywali z najbliższych pięciu punktów. Współpracownicy przychodzili jeden po drugim i Wasyli Maksymowicz dawał im wciąż nowe zlecenia i uporczywie żądał wykonania poprzednich. Trzy razy przeglądał nadchodzącą pocztę, dyktował depesze, listy, krótkie notatki pamięciowe dla tego lub innego naczelnika działu. Przeprowadził zwykle posiedzenie dyspeterów. Był dwa razy na Startie: zapoznał się z nowymi ludźmi, którzy przybyli na Start, odprowadził w drogę Silina, rozmawiał z kolumną Tani Wasylczenko, obserwował stałą wysyłkę ładunków do punktów, był obecny razem z Beridze przy doświadczalnym spawaniu rur przy niskiej temperaturze. Wieczorem pojechał do odległego od miasta o dziesięć kilometrów — Nampi. Tam stojąc na ciężarówce wygłosił przemówienie do budowniczych pierwszego punktu, którzy zbrali się na lodzie Adunu.

Ten dzień nie minął dla budowy bez śladu. Batmanow to widział i czuł, o tym mówiły pisemne raporty, których do nocy zebrał się cały stos. Zrąbany las i wyrąbana w tajdze prześieka oraz kilometry dróg w zaspach śniegu, setki zbudowanych kubometrów izb mieszkalnych i pomieszczeń — wszystko to świadczyło o entuzjazmie budowniczych, których porwało przemówienie Stalina... Z odległymi punktami jeszcze nie było regularnego połączenia ale i stamtąd przychodziły różne wiadomości. Pankow z dziesiątego punktu okrężną drogą przysłał radiogram o tym, że ostatecznie przenieśli się na lewy brzeg. Rogow w jakiś sposób dowiedział się

nowin o kolumnie budowniczych Gonczaruka, którzy będąc na szóstym punkcie dowiedzieli się o przemówieniu Stalina i zadowoleni przez cały dzień pracowali przy budowie składu.

Jedna rzecz jednak nie udała się Batmanowi — w dniu 7 listopada — nie udało mu się uciec w należyty sposób tego największego w kraju święta. Chciał wieczorem urządzić u siebie przyjęcie, zaprosić Zalkinda z żoną, Beridze i jeszcze kogoś z przyjaciół i telefonował do pracownicy domowej Eudokii Semenowny, ażeby przygotowała kolację na dziesięć — dwanaście osób. Zapomniał o wszystkim jednak, kiedy wśród pliki listów zauważył list z Moskwy. Wasyli Maksymowicz jak tylko wziął do ręki tę błękitną kopertę poczuł, że zawiera ona wiadomość o jego rodzinie. Tak też i było.

Jeden z przyjaciół, który pomagał mu szukać żonę i syna pisał, że Annę Iwanownę widział w Abas-Tumanie na Kaukazie. Udało się jej wyjechać z Krymu i wywieźć chorego syna, którego urządziła w sanatorium dla gruźliczo chorych. Ale trudności i niedostatek w czasie przejazdów pod bombami — podważyły najzupełniej siły Kosti. Uratować go nie udało się, tak że chłopiec zmarł.

„To zdarzyło się w dniu 10 października. Anna Iwanowna powiedziała mi, że nie czuje się na siłach napisać do ciebie o śmierci syna. Musiałem jej dać słowo, że narazie będę milczał. Ale nie mam prawa tego skrywać przed tobą. Jesteś dzielny człowiekiem i wiem, że potrafisz znieść to nieszczęście. Mówiłem Annie, że nie można pozostawić ciebie w stanie nieświadomości — gdyż to jest gorsze od prawdy. Najwidoczniej Anna wkrótce sama do ciebie napisz; musi przyjeść do siebie.“

Tak hartowała się stal

(W szesnastą rocznicę powszechnego strajku włóknarzy)

Tow. Stefan Zuchowski — zamordowany przez granatowych zbirów — włóknarz pabianicki

Pięć lat miało właśnie od ostatniego zwycięskiego strajku włóknarzy łódzkich. Fabrykanci podpisali wówczas umowę, która jednak nie została dotrzymana przez tych wytrwałych wyzyskiwaczy. Zniżano ludziom beczelnie za robki. Zalegano z wypłatą tygodniówek. Fabryki pracowały po dwa - trzy dni w tygodniu.

Gniew i opór klasy robotniczej narastał — przeciw faszystowskiemu regulaminom fabrycznym, przeciw karom, zjadającym nikielne zarobki, przeciw wyrzucaniu na bruk działaczy robotniczych, przeciw czarnym listom, które wisiały w fabrycznych kantorach. Nie nawiść mas robotniczych do swych gniebieli przybierała na siłę.

W owych dniach niesłychanego wyzysku i niesłychanej nędzy łódzkiego robotnika przemówiła Komunistyczna Partia Polski. Nadszedł czas powszechnego strajku włóknarzy. Nadszedł czas działania!

W lokalu Związku Byłych Więźniów Politycznych przy ul. Piotrkowskiej 73 zebrał się delegaci fabryczni na naradę. Obraz — przedstawiony

Tow. Leon Pakin — jeden z organizatorów strajku włóknarzy

w sprawozdaniach — był okropny. Nie można było czekać dłużej!

Drugie zebranie — już o szerszym zakresie — wyznaczono na nadchodzącą niedzielę. Niestety, „defa” już została ostrzeżona przez uczynnych służków. Nastąpiły aresztowania. Tłumy robotników, zebrane przed lokalem b. Więźniów — przemarszerowały tedy pod siedzibę Związków Zawodowych. Szczerkowscy i Walczaki odpowiedzieli manifestantom, że są za słabi do prowadzenia akcji.

Oto nadszedł dzień 6-ty marca 1933 roku. Jednocześnie, na jedno hasło — stanęły łódzkie fabryki. Szesćset bud zamarło. Stanęły gremple, selfaktory i krosna w Łodzi, Pabianicach, Zgierz, Siedemdziesiąt tysięcy włóknarzy rzuciło pracę, walczyły o swe słusne prawa, o nową umowę, o poszanowanie godności robotnika, by walczyć o chleb codzienny.

Blady strach padł na sanacyjnych władców z pałacu Poznańskiego. Wojewoda Hauke-Nowak alarmował bez przerwy Warszawę. Przyniesiono mu „zmotoryzowanych chłopców” z Tomaszowa, ze szkoły policyjnej. Z Warszawy przyjechał pan aspirant Sieradzki, słynny „likwidator” strajku stołecznych tramwajarzy, specjalista od prowokacji, bicia i katowania. Opracowano plan walki z robotnikami łódzkimi. Granatowy pogromcy rzucili się najpierw na Zgierz. Schwymano komitet strajkowy z towarzyszem Łaskiewiczem na czele. Trzy dni i trzy noce trwało katowanie w komisariacie policji. Aspirant Sieradzki bałwil się w rzucając sztyletem

w ludzi. Spacerował po palcach — miażdżąc ręce robotni kom. Zgierz jednak nie ugiął się. Wszystkie fabryki stały. Dziewięć tysięcy ludzi walczyło uparcie z najazdem policji. Nie pomogło wyciąganie ludzi w bieliznie na śnieg, nie pomagały chłosty. Zgierz walczył.

Przerzucono się wówczas na Pabianice. Postanowiono zlikwidować „pabianicką komunę” za wszelką cenę, by nastraszyć robotników łódzkich.

W sobotę, czternastego marca, odbył się w Pabianicach wielki wiec na Nowym Rynku. Wylegli wszyscy pabianicki włóknarze. Mówców BBWR-u zrzucono z trybuny. I wówczas przemówił do zebranych przewodniczący pabianickiego komitetu strajkowego, towarzysz Pakin.

Po wiecu sformował się wielki pochód. Ze śpiewem idą ulicami. Na rogu Złotej policja Hauke - Nowaka atakuje manifestantów. Z najeżonymi bagnietami rzucają się na tłum, jak zgraja wilków. Walka trwa długo. Są pierwsi ranni i pierwsi aresztowani.

Represje wzmogły opór robotników. Mimo najazdu szpicli i prowokatorów — we wtorek 17-go marca — znów robotnicy wyszli na ulicę. Na Bagatelni stanęło mrowie ludzkie, głowa przy głowie. Na kominie fabryki Krusche—Endera rozwinął się w rzeźwym

wietrze przedwiośnia olbrzymi czerwony sztandar.

Mowy zabrzniały groźnie. Lud jest dość silny, by nie pozwolić stugusom fabrykantów na bicie i maltretowanie. Gdy mówił Morawski, Dajcz, Osiański zrywały się, jak burza, oklaski. Przejdziemy jeszcze raz ulicami Pabianic. Nikt nam tego nie może zabronić. Pokażemy niemieckim fabrykantom, kto jest panem tego miasta!

Pochód szedł ulicą Limanowskiego. Nagle przy rogu Krótkiej, z portierni Preissa wyskoczył oddział granatowych policjantów. Padła komenda: Bić, bić! Kolby poszły w ruch. Z ziemi zerwały się brukowce. Policja poczęła się cofać krok za krokiem.

I wówczas to padł nowy rozkaz — rozkaz strzelania ostrymi nabojami. Kule poczęły trzaskać po ścianach kamienic. Pierwszy padł na ziemię Sitkiewicz, po nim ślusarz Berlak. Na samym środku jezdni pada raniony kulami towarzysz Stefan Zuchowski. Po nim Sokółowski, po nim Puszczyk. Pięć ofiar policji Hauke - Nowaka. Miasto okryło się żałobą. A w fabryce Krusche—Endera — pogromcom zastawiono suto stoły — cały furgon wódki i piwa.

W tym samym czasie w Łodzi na Widzewie, w sindermanowskich budach zaszyły nowe wypadki. Szpicle komisarza Więckowskiego poczęli bić robotnika na trotuarze. Lu

dzie stanęli w obronie towarzysza. Wyrwano go z rąk oprawców. Zabarykadowano bramę. Sindermanowskie budy zamieniły się w słynną sindermanowską redutę.

Komisarz Więckowski próbował wziąć szturmem widzewską twierdzę. Nie pomagało. Z dachów sypały się kamienie.

Nadchędził marmocny zmierzch. Na Rokicińskiej pogaszono latarnie. Ze wszystkich stron czuwali policjanci.

Wówczas to komisarz Więckowski zapukał do sklepika „starych panien”. Jeden za drugim zaczęli się wślizgiwać do sklepu policjanci. Potem chykiem, przez korytarzyk, przez kuchnię — ruszyli na obszerne podwórze, gdzie trwali w pogotowiu robotnicy Widzewa.

Rozległ się krzyk. — Zdrada, policja w podwórzu! Nim się kto zdolał opamiętać — trzasnęła salwa z karabinów.

Na podwórzu została nowa ofiara — siedemnastoletnia towarzysza Wojciechowska padła na bruk z pierśią, przeszła kulami.

Teraz już sindermanowska reduta nie oglądała się na nic. Leciały kamienie. Trzaskały krzesła. Chłustała gorąca woda, pomyje, szkło, karafki. Tłum skoczył granatowym do gardła. Wyrwano karabiny, łamano o bruk. Zdzierano czapki, naszywki, lampasy, gotymi rekoma, pazura-

mi, pięściami, zębami. Rozebrano „pogromcę” Sieradzkiego do naga. Komisarz Więckowski uciekł przed zemstą ludu.

Sindermanowska reduta mściła śmierć siedemnastoletniej robotnicy. Policja pokrywała się po komisariatach — na jezdniach, przed komisariatami ustawiono hiszpańskie koźły z kolczastego drutu. Robotnicy stali się panami ulic.

Z groszowych składek zakupiono trumnę dla Wojciechowskiej. Zapowiadał się pogrzeb, jakiego Łódź jeszcze nie widziała. Drugi pogrzeb po Pabianicach. Z wszystkich fabryk wylegli robotnicy, by oddać ostatnią posługę zabitej. Stutysięczny tłum ruszył pochodem na Zarzew, na cmentarz.

Na ramionach nieśli ją towarzysze pracy. Jeszcze ostatni człowiek nie minął sindermanowskiej bramy, a czoło pochodu już sięgało odległego cmentarza. Nie ważono się zaczepić robotników — ani po drodze, ani nad mogiłą. I dopiero o samym zmierzchu, gdy tysięczne tłumy wracały do miasta nastąpił nowy atak policji z zasadzki. Widzew jednak nie ułękł się i dał nową odprawę granatowym katom.

Następnego dnia na Wodnym Rynku, w starej Kweji (Park Zródliński) odbyło się zebranie delegatów. Przyjechał również sławetny zdradca poseł Szczerkowski, który radził długo z komisarzem Więckowskim nad sytuacją. Gdy w jego obecności komisarz Więckowski dał rozkaz rozpraszania tłumy, towarzysze ustawili przed Szczerkowskim trumnę — wypożyczoną z pobliskiego zakładu pogrzebowego. „Wódz” — Szczerkowski wówczas „rzekł się” dalszego prowadzenia akcji strajkowej, którą chciał oślać i pogrzebać.

Zażarta walka trwała sześć tygodni. Nie zakończyła się wtedy jeszcze zwycięstwem. Mimo prowokacji, mimo katowania, mimo strażłów i trupów — robotnik łódzki, pabianicki, zgierski walczył za cięciem. Nie udał się trick z doładkiem nadzwyczajnym pana Stypułkowskiego, o zakończeniu strajku włóknarzy. Wyneśli, głodni proletariusze łódzcy walczyli bohater-sko. Zbierano składki wśród robotników innych zawodów, chłopci małorolni nadsyłali pomoc — przysyłali kosze chleba, marchwi, kartofli, które

rozdzielano na punktach pomocy. Ludzie wyzbywali się ostatnich ubrań i pierzyn, byle tylko przetrwać, byle zwyciężyć.

Prasa łódzka drukowała obszernie wywiady z fabrykantami — którzy nie posiadali się z radości. Przecież to co się działo u nas, było żywym odbiciem tego, co się w tym czasie rozgrywało w Berlinie. Tam bronili się Moabit — tu sindermanowska reduta. Na ulicach płynęła krew robotnika. Miasta i kraje poczęły pocięrać potwór faszystów. Władcy Polski podali rękę mordercy z nad Szprewy. Rady sanacyjne splamiły się jeszcze raz krwią polskiego robotnika.

W dniu dzisiejszym mijają szesnastą rocznicę wybuchu wielkiego strajku włóknarzy. Siedemdziesiąt tysięcy ludzi — armia-potężna stanęła wtedy do walki na wezwanie Komunistycznej Partii Polski, która z podziemia zcyła naród i w owych trudnych dniach była jedyną Partią, wskazującą ludowi pracującemu drogę do lepszego jutra.

Dziś, po szesnastu latach, chylimy w hołdzie czoła przed tymi, którzy padli pierwsi w boju. Nazwiska: Wojciechowskiej, Berlaka, Pusza, Sokółowskiego, Sitkiewicza i Zuchowskiego zapisały się złotymi głóskami w sercach włóknarzy łódzkich, w sercach proletariatu, walczącego o lepsze jutro, walczącego o socjalizm. Swym życiem torowali oni drogę do zwycięstwa.

Henryk Rudnicki

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet

Uchwała KC WKP(b)

Cała prasa radziecka ogłosiła uchwałę KC WKP(b) w sprawie Międzynarodowego Dnia Kobiet. Uchwała stwierdza, że masy pracujące Związku Radzieckiego obchodzą tegoroczny Międzynarodowy Dzień Kobiet w warunkach nowych zwycięstw w walce o realizację 5-letniego powojennego planu budownictwa socjalistycznego.

Ustrój socjalistyczny — stwierdza uchwała — przynosi kobiecie całkowite wyzwolenie. Partia komunistyczna i władza radziecka zrealizowały polityczne i gospodarcze równouprawnienie kobiety i stworzyły dla kobiet wszystkich narodowości, zamieszkujących Związek Radziecki, nieograniczone możliwości wszechstronnego rozwoju ich zdolności i sił twórczych.

Charakteryzując udział ko-

bię radzieckich w życiu państwowym, gospodarczym i kulturalnym ZSRR, uchwała wskazuje, że do Rady Najwyższej ZSRR wybrano na deputowanych 277 kobiet, a do Rad Najwyższych Republik Związkowych i Autonomicznych — 1.700 kobiet. Miliony kobiet są wykwalifikowanymi robotnicami, 280 tysięcy kobiet zajmują stanowiska inżynierów, techników i majstrów, biorąc czynny udział we współzawodnictwie o zwiększenie wydajności produkcji i rentowności przemysłu radzieckiego. Kobiety — kołchoźnice odgrywają czynną rolę w walce o zastosowanie w socjalistycznym rolnictwie zdobycy miczurinowskiej agronomii w walce o wysoki urodzaje. Za zasługi w tej dziedzinie ok. 700 kołchoźnic otrzymało tytuł „Bohaterki Pracy Socjalistycznej”, a

kilkadziesiąt tysięcy nagrodzono orderami i medalami. Ogromną rolę kobiet radzieckich na odcinku kultury charakteryzuje fakt, że w Związku Radzieckim kobiety stanowią 44 proc. wszystkich specjalistów, posiadających wyższe wykształcenie. 237 kobiet radzieckich otrzymało nagrody stalinowskie za prace w dziedzinie nauki, literatury i sztuki.

Władza radziecka otacza troskliwą opieką macierzyństwo i wychowanie dzieci. 2,5 miliona matek, mających kilkoro dzieci otrzymało w Związku Radzieckim odznaczenia za wychowanie swoich dzieci, a 28.500 — tytuł „matki-bohaterki”.

gacja naszych towarzyszy udala się do Związku Samopomocy Chłopskiej z prośbą o podanie adresu stacji maszynowej, któ-

rej mogliśmy spieszyć z pomocą. Gdy tylko go otrzymamy, nawiążemy łączność z tą wsią i natychmiast zabierzemy się do roboty.

J. Zaremba
Korespondent fabryczny Państw. Fabryki Aparatów Telefonicznych

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Zakłady Wytwórcze Aparatów Telefonicznych wzięły pod opiekę rolniczy ośrodek maszynowy

Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Fabrycznego PZPR. tow. Kubicki, nasz sekretarz, podał projekt, aby zakłady nasze objęły opiekę nad jednym z ośrodków maszyn rolniczych. Komitet propozycję tow. Kubickiego przyjął przez aklamację i przedstawił ją dyrektorowi naszych zakładów.

Zgodę Dyrekcji uzyskaliśmy bardzo łatwo, a dyrektor naczelny, tow. Wieczorek, osobiście zajął się tym, by sprawę tę spularyzować wśród całej załogi. Stoiemy wszyscy zgodnie na stanowisku, że nawiązać ścisłą łączność i pomóc chłopom pra-

cującym jest obowiązkiem każdego PZPR-owca i każdego uświadomionego obywatela Polski. W czwartek, 3-go bm. dele-

Firanki-Łódź kontra Firanki-Kalisz

Na terenie Biura Głównego Państwowych Zjednoczonych Fabryk Firanek i Koronek w Łodzi odbyła się w tych dniach konferencja Międzyzakładowego Komitetu Współzawodnictwa. Omówiono na niej warunki umowy o współzawodnictwie między zakładami w Łodzi i Kaliszu. Zostały przy tym ustalone następujące wytyczne współzawodnictwa; wykonanie planu, wzrost wartości produkcji w stosunku do okresu poprzedniego, rozwój współzawodnictwa zespolego i indywidualnego w zakresie tkactwa, podniesienie jakości produkcji, zwiększenie dyscypliny pracy, zmniejszenie ilości odpadków, oraz uruchomienie nieczynnych maszyn.

Plan współzawodnictwa rozpracowany został na cały bieżący rok z czterema kwartalnymi etapami. Oceną wyników zajmie się Sąd Współzawodnictwa przy współudziale neutralnego arbitra, który będzie miał powierzone punktowanie osiągnięć.

Łódzcy firankarze i koronkarze możemy wierzyć w zwycięstwo choć nie lekceważą sobie bynajmniej swoich „przeciwników”. Kaliszanie też uczynią przecież

List bylego analfabety

Szanowny Towarzyszu Redaktorze!

Jestem sobie taki chłopak, co ma już 56 lat. Nie umiałem dotąd, ani pisać, ani czytać. Dzisiaj chcę się z Wami podzielić moją radością. Pracuję w PZPW nr 2 im. N. Barlickiego. Pozwólcie, że za pośrednictwem „Głosu Robotniczego” podziękuję rządowi polskiemu za roztoczenie opieki nad analfabetami. Wdzięczność moja jest ogromna. Proszę bardzo, by i dalej opiekowano się nami, by uczono nas dalej, bo pragnienie nauki wśród ludzi pracy jest wielkie.

Czytając książkę lub gazetę będę zawsze wdzięcznie wspo-

wszystko by zająć pierwsze miejsce.

Korespondent fabryczny PZFF i K. Z. Sobczak

Bedziemy mieli żłobek

Dzięki interwencji Kola Partyjnego oraz Rady Zakładowej, w zakładach naszych ma powstać żłobek. Początkowo istniały trudności lokalowe, które jednak pokonano i lokal się znalazł. Po niewielkim remoncie przybyła komisja, która stwierdziła, że ściany powinny być od dołu do połowy malowane farbą olejną. Szczęście, ale dlażego, organizatorzy nie pomyśleli o tym wcześniej! Niepotrzebnie zostały wydane pieniądze i wynikła niepotrzebna strata czasu, gdyż trzeba było malować jeszcze raz.

Dzięki usiłom staraniom Kola Partyjnego i Rady Zakładowej mamy już sprzęt, brak nam jeszcze kąpielówki i co najważniejsze — pościeli. Uważam, że miarodajne czynniki, udzielające fundusów na powyższy cel, powinny wziąć sobie tę sprawę bardziej do serca i przyspieszyć jej zrealizowanie. Jest to o tyle naglące, że 90 procent naszej załogi stanowią kobiety. Urządzenie żłobka w naszych zakładach przyczyni się również i do podniesienia produkcji, bowiem każda robotnica — matka, będzie mogła z całą energią oddać się pracy, będąc spokojna o swe małżeństwo, wiedząc, że nie dzieje im się krzywda i że mają należytą opiekę.

Korespondent fabryczny z PZPJK Nr 8 Oddział „Dąbrowa” K. Strzelnicki

Kto za to zapłaci?

Trzeba było u nas, w PZPJK Nr 8, Oddział przy ul. Dąbrowskiej 17-21 — usunąć popiół na gromadzony w kanale wiodącym z kotła do komin. Majster oddziału ruchu po porozumieniu się z administracją fabryki, polecił wykonanie tej pracy załozce kołchowni w liczbie czterech osób. Jako że zadanie to można było wykonać tylko w czasie po stoju, a więc w niedzielę — została umówiona, że robotnicy otrzymają wynagrodzenie specjalne, do 2 tysięcy złotych na osobę. Było to w połowie listopada

ubiegłego roku. Do dzisiejszego dnia robotnicy nie otrzymali za platy za swą ciężką pracę w kuzni i gorączce. Napróżno chodzą do kierownictwa Oddziału i do dyrekcji ogólnej. Oprócz obojętności nie mogą uzyskać.

Należy podkreślić, że gdyby robota została zlecona jakiejś firmie, to oczyszczenie przewodu kosztowałoby znacznie drożej niż osiem tysięcy.

Korespondent fabryczny PZPJK Nr 8 S. Bursiak

O nowej literaturze bułgarskiej

Ostatnia wojna wywołała w Bułgarii głębokie polityczne i kulturalne przemiany. Demokratyzacja kraju wysuwająca na czoło klasę robotniczą, chłopów i postępową inteligencję ludową, musiała wywrzeć decydujący wpływ również i w dziedzinie literatury. Na czoło wysunęli się postępowi demokratyczni i rewolucyjni pisarze, którzy w ciągu ostatnich lat dwudziestu ulegali statym prześlado-

Christo Botiew

waniom. Pisarzy w pracy twórczej hamował ucisk cenzury, brak elementarnych warunków dla pracy twórczej, reakcja wobec czynnych uczestników walki politycznej z rodzimym i niemieckim faszyzmem stosowała obozy koncentracyjne, więzienia i rozstrzelania. W 1942 roku został rozstrzelany wybitny poeta Nikła Jonkow-Wapcarow, a większość współczesnych pisarzy postępowych, ze znanym krytykiem i teoretykiem literatury Teodorem Pawłowem na czele, przeszła przez więzienia, sądy i obozy. Wielu z tych pisarzy brało czynny udział w nielegalnym ruchu demokratycznym, wielu w czasie ostatniej wojny walczyło w oddziałach partyzanckich.

Wojna w znacznym stopniu wpłynęła na zmianę tematyki w literaturze bułgarskiej. Na szczególną uwagę zasługuje literatura poświęcona ruchowi oporu. Posiada

Nikła Jonkow Wapcarow

ona tradycję datującą się od pierwszych lat trzeciego dziesięciolecia i związana jest, zwłaszcza do powstania 1923 roku, z walką z ustrojem dyktatorskim. Poetą ruchu oporu w najszerszym znaczeniu tego słowa jest Christo Smirneński (1893 — 1923). Powstanie 1923 roku znalazło swego piewca w osobie Geo Milewa. W poemacie p.t. „Wrzesień” Milew, który był przed tym teoretykiem indywidualizmu i ekspresjonizmu w poezji bułgarskiej, przedstawia powstanie wrzesniowe jako bunt żywiołowy — poemat jego jest jednym z najjaskrawszych dokumentów tej dramatycznej epoki. Śmiałość i szczerzość protestu, patos walki, energiczny i dynamiczny wiersz zapewniają mu trwałe znaczenie w literaturze bułgarskiej. Powstanie 1923 roku znalazło swe odbicie również w

prozie beletrystycznej, jak np. w powieści „Choro” Antoniego Straszmirowa, „Wieś Borowo” Kruma Welkowa, „Wrzesniowcy” Emila Korolowa i in.

Drugi okres walki wyzwolenczej ludu bułgarskiego od 1923 r. do wybuchu wojny 1939 r. został wszechstronnie odzwierciedlony w literaturze bułgarskiej. Poeci w ciężkich warunkach tyranii królewskiej z konieczności musieli uciekać się do omówień, do alegorii. Pomimo to twórczość ich była w założeniu swym realistyczna, mocno związana z bezpośrednią społeczno-rewolucyjną rzeczywistością. Spośród poetów tego okresu wyróżniają się: Ludmila Stojapola, Christo Radewski oraz Kamen Zidarow.

Trzeci okres kulturalnego ruchu oporu w Bułgarii to lata 1939 — 1944. Lata podziemnej walki z okupacją niemiecką i ze sprzymierzonym z Niemcami faszystowskim rządem Bułgarii. Pisarze biorą czynny udział w tej walce, wielu z nich idzie do oddziałów partyzanckich, jak wspomniany wyżej Nikola

Weselin Georgijew

Jonkow-Wapcarow, który został rozstrzelany z wyroku sądu wojennego. Wapcarow jest nie tylko poetą walki, jest on pierwszym bułgarskim poetą klasy robotniczej. Szczególnie wzruszającym motywem jego poezji jest wyrzeczenie się życia, świadomość, że w wyniku walki poniesie śmierć z rąk wrogów tej klasy, dla dobra której się poświęcił. Poezja Wapcarowa jest szczerą i prostą, wiersze jego, pełne treści ideowej i emocjonalnej, odznaczają się licznymi walorami formalnymi. Wapcarow wywarł ogromny wpływ na nową poezję bułgarską i zdobył sobie wielką popularność w masach robotniczych.

Życie w obozach koncentracyjnych znalazło swe odbicie w wierszach Mładena Isajewa.

Ruch oporu, w którym wzięło czynny udział wielu młodych poetów, w silnym

Kamen Zidarow

stopniu wzbogacił tematycznie poezję bułgarską. Jest to poezja walki, poezja świeża i bezpośrednia. Nainubniejszym jej reprezentantem jest

Weselin Georgijew, który w roku ubiegłym wydał zbiór wierszy p.t. „Pieśni Partyzanckie”. Życiu w partyzantce poświęcony jest również

Mladen Usajew

poemat Dory Gabe p.t. „Wela”. Bohaterką poematu jest młoda partyzantka, Wela Pejewa, która ginie w walce o wolność.

Nowy okres w literaturze bułgarskiej rozpoczyna się z chwilą wyzwolenia, 9 września 1944 roku. Jest to okres utwierdzenia demokracji, okres odbudowy kraju. Fakty historyczne, które wpłynęły na sposób decydujący na przemianę całego życia narodu, musiały znaleźć odbicie

w literaturze. Młodsze pokolenie tak jak przedtem brało bezpośredni udział w walkach o wyzwolenie, obecnie bierze czynny udział w odbudowie i przebudowie gospodarczo-społecznej kraju.

Spośród pisarzy młodego pokolenia wymienić tu należy Bozydara Bożyłowa, poetę, związanego ściśle z klasą robotniczą.

W związku z nową tematyką i nowymi zadaniami stało się w literaturze bułgarskiej zagadnienie realizmu socjalistycznego. Jednocześnie uległ rewizji stosunek do dawnej literatury bułgarskiej, zwłaszcza wobec niedawno jeszcze panującego idealizmu i symbolizmu.

To wszystko co zostało powiedziane tu pokrótce o literaturze bułgarskiej, oczywiście nie wyczerpuje jej charakterystyki. Zatrzymaliśmy się tylko na cechach najbardziej istotnych, związanych z jej nowym obliczem, nie wymieniając nawet wybitnych pisarzy starszego pokolenia, jak wielki poeta Christo Botiew, Iwan Wazow, Penczo Slavejkow, Aleko Konstantinow, Christo Smirneński i inni, którzy tak jak dziś młodzież literacka, zawsze byli wyrazicielami najlepszych postępowych idei, nurtujących naród bułgarski. S. P.

CHRISTO BOTIEW

Chadzi Dymitr

I.
(1873 r.)

Żyje on, żyje! Tam na Bałkanie.
Krwiań ociekając, leży i jęczy
Junak z głęboką raną na pierś,
Junak — młotajec, męski i wdzięczny.

Na jedną stronę, rzucił karabin,
Na drugą — szablę złamaną w bojach,
W oczach mu ciemno, głowę pochylił
I rzuca klątwę na wszechświat wojak.

Leży na ziemi junak, a słońce
Gniewnie go piecze. Słychać jedynie
Jak gąsien tam w polu śpiewa żniwiarka,
A krew mu z rany płynie i płynie.

Żniwa są teraz... Niech niewolnice
Nucą pieśń smutną!.. Pał i ty, słońce
Ziemię niewoli! Cóż, i ten junak
Zginie, lecz zamilcz, serce gorące!

Ten, który w walce o wolność poległ,
Nie umarł: nosi żalobę po nim
Ziemia i niebo, zwierz i natura,
Od zapomnienia pieśń go uchroni!

II.

W dzień go orlika w cieniu swym chowa,
Wilk liże ranę, a nad nim wzlata
Sokół, junacki ptak, zatroskany
O los junaka — swojego brata.

Zapadnie wieczór, miesiąc zaświeci,
Gwiazdy strop nieba światłem zaprószą,
Bory zasumią, wicher powieje,
Bałkan zaśpiewa piosnkę hajduczą!

I dzwonią w białych swych szatach,
Piękne, prychodzą, z cichą piosenką,
Depcząc stopami trawkę zieloną
I przy junaku młodym ukłękają.

Jedna mu ranę trawą przewiąże,
Druga go skropi wodą źródlaną,
Trzecia go w usta całuje. Junak
Patrzy na miłą, na roześmianą.

Powiedz mi, siostró gdzie jest Karadża,
Gdzie moja mężna, wierna drużyna?
Powiedz a potem zabierz mą duszę,
Ja chcę tu zginąć, siostró jedyna!

I klasną w dłonie, i się uścisną,
I leżą z pieśnią w otchłań błękitu,
Lecą, śpiewają, ducha Karadży
Szukają, nucąc, lecąc, do świtu.

III.

Lecz świt już błysnął! I na Bałkanie
Leży wciąż junak. Barwą koralą
Krew płynie z rany wilk liże ranę,
A słońce pał, pał i pał!

Przełożył WŁODZIMIERZ SŁOWODNIK

Iwan Funjew: Matka

Wasyl Stojłow: Przekupka

Iwan Lazarow; Głowa robotnika

Bułgarska literatura dla dzieci

W okresie ostatniego dwudziestolecia bułgarską literaturę dla dzieci cechuje wielki rozmach. Można bez przesady powiedzieć, że jest ona dzisiaj najbogatszą na Bałkanach. Jeżeli weźmiemy pod uwagę choćby tylko „Baśnie ludowe” Ran-Bosilkowej, powieść młodziową „Mały Dobrodziej” Dory Gabe, dalej G. Rajczewa „Boże dary” i „Jelenie królestwo” M. Grubeszliewy „Dziecinne dni” i „Zaczarowaną igłę”, książki jednej z najlepszych autorek dla dzieci Kaliny Maliny i doskonałe prace jednego z najwybitniejszych pisarzy Angela Karalijczewa i młodszego Isajewa i Daskoła wa wydaje się na pierwszy rzut oka, że bułgarscy pisarze piszą jedynie dla dzieci. To zjawisko jednak ma głębsze przyczyny polityczne.

W latach 1930 — 44, w okresie faszystowskich rządów, ciężko było pisać tak jak sumienie pisarzowi dyktowała. Cenzura zniekształcała do niepoznania utwory nawet najwybitniejszych pisarzy; poświęcili więc swe pióro dzieciom. Po roku 1944 powstała tzw. „Detizdat” na olbrzymią skalę zakrojone wydawnictwo organizacji „Septemwrijce”. Tu wydaje się książki z różnych dziedzin i czasopisma dla dzieci i młodzieży. Dla najmłodszych przeznaczony jest pismo „Czawdarce”, dla starszych „Plamacze” a „Bodra zmiana” dla nauczycieli i wychowawców. Pismem związkowym jest tygodnik „Septemwrijce”. Wysocko nakładu tego pisma wynosi 200.000 egzemplarzy. To samo pismo wychodzi również dla dzieci mniejszości tureckiej pod nazwą „Ejlsze przyczyny polityczne”. W latach 1930 — 44, w okresie faszystowskich rządów, ciężko było pisać tak

PRZESOLIL

Geometra, Smirnow, przyjechał na stację Gniliówki. Do majątku, w którym miał wykonać roboty miernicze, trzeba było jechać koniemi jeszcze około trzydziestu - czterdziestu wiorst; o ile woźnica trzeźwy, a konie nie chabety - to i trzydziestu wiorst nie ma, lecz, jeżeli woźnica pijany, a konie mizeraki - to się i pięćdziesiąt uzbiera.

— Przepraszam pana, gdzie tu można dostać koni pocztowych? — zwrócił się geometra do żandarma stacyjnego.

— Jakich? Pocztowych? Tu w promieniu stu wiorst przywołanego psa pan nie znajdzie... a co dopiero koni przywołanych... A dokąd pan jedzie?

— Do Dżewki, majątku generala Chochłowa.

— Co robić? — ziewnął żandarm — niech pan idzie na stację, tam czasem bywają chłopcy, wożący pasażerów.

Geometra westchnął i powlókł się na stację. Po długich poszukiwaniach, rozmowach i wahanjach, znalazł kolosalnego chłopca, ponurego, dziobatego, w podartej sierści i łapach.

— Diabli wiedzą, co za fura — zaczął się geometra, wsiadając na wóz. Nie zmiarkujesz, gdzie przód, gdzie tył...

— Co tu młarkować? Gdzie koński zad — tam przód, a gdzie wielmożny pan siedzi — tam tył.

Koń był młody, ale wychudły, nogi miał rozkręcone i uszy pogryzione. Kiedy woźnica wstał i dzielił go sznurowym batem, koń wstrząsnął tylko głową i dopiero, gdy woźnica zaklął i uderzył po raz drugi, fura zgrzytnęła i zatrzęsa się, jak w febrze. Po trzecim uderzeniu fura zakofała się, po czwartym — nareszcie ruszyła z miejsca.

— Czy to całą drogę tak będziemy jechać? — spytał geometra, wstrząsany mocno, podziwiając równocześnie zdolność woźnicy, umiejącego łączyć zófitwą jazdę z trzęsieniem, wywracającym wnętrza.

— Dojeździemy — uspokoił go woźnica — kobyłka młoda i racza... Niech się tylko rozpędzi, to jej się potem nie zatrzyma. Wio-o, przeklećta!

Gdy fura wyjeżdżała ze stacji, panował już mrok. Na prawo od geometry ciągnęła się clemna, zamazana, zda się bezgraniczna równina. Gdyby się na nią skierować, to licho wie, dokąd doprowadzi.

Na widnokręgu, tam, gdzie kończyła się owa równina i zlewała się z niebem, dogorywała leniwie chłodna zorza jesienna.

Na lewo od drogi, w mrocznym powietrzu widać było jakieś ciemne wyniosłości — może to zeszlenczone stogi, a może i wioska. Geometra nie widział tylko tego, co było na wprost, gdyż całe jego pole widzenia z przodu zasłaniały szerokie, niezgrabne bary woźnicy.

...Jakże tu jednak pustkowie — pomyślał Smirnow, starając się zasłonić sobie uszy kołnierzem od płaszcza. Ani żywej duszy. Gdyby, nie daj Boże, bandyci napadli i obrabowali — nikt nie usłyszy, chociażby z armat walił... I woźnica też niepewny. Patrzył, co za bary! Takie dziecko natury, tylko palcem cię ruszy — kaput! i pysk ma zwlezczy, podejrzany...

— Stuchaj, przyjacielu, jak się nazywasz?

— Ja? Klim.

— Jak tu u was jest, Klimie? Bezpiecznie? Nie napadają?

— Nie, dziękować Bogu... Kto ma napadać?

— To dobrze, że nie napadają. Ale na wszelki wypadek wziąłem ze sobą trzy rewolwery — zełgał geometra. A z rewolwerami, wiesz, żartów nie ma! Można sobie poradzić i z dziesiątą cioma bandytami...

Scleniło się. Fura nagle zakrzywiła, zapisała, zatrzęsa się i jakby od niechcenia, zwróciła na lewo.

— Dokąd on mnie wlezie? — pomyślał geometra. Jechał wprost i nagle skręcił w lewo. Jeszcze zawleźle mnie do jakiego zapadłego kąta... zdarzają się takie wypadki...

— Posłuchaj — zwrócił się do woźnicy. Więc mówisz, że tu bezpiecznie, szkoda, ja lubię bić się z bandytami. Wyglądam wprawdzie chudo, na słabowitego, a siły mam, jak byk... Raz napadło na mnie trzech zbrojców... I wiesz co? Jednego z nich tak dzieliłem, że ducha wyzłonił, a dwaj pozostali poszli przede mną na Sybir, na katorgę. I nawet sam nie wiem, skąd się we mnie bierze taka siła! Takiego dryblasia, jak ty — jedną ręką powalę i skręcę!

Klim obejrzał się na geometrę, twarz mu jakoś zadrgała i uderzył konia.

— Tak, bracie — ciągnął dalej geometra. Broń Boże zaczynać ze mną. Nie dość, że bandyta zostanie bez rąk i nóg, ale jeszcze odpowie przed sądem... Znam wszystkich sędziów i komisarzy... Jestem osoba urzędowa, potrzebna... Jadę, a władza już wie i tylko patrzy, by mi kto krzywdy nie wyrządził... Wszędzie po drodze są porozstawieni za krzakami strażnicy i

sottysi... po... po... czekaj! — wrzasnął nagle geometra. Gdzieżeś ty wjechał?... Dokąd mnie wiesziesz?...

— Czy pan nie widzi? Las!

...Rzeczywiście, las... — pomyślał geometra. Ach! Jakem się nastraszył! Nie trzeba jednak zdradzać swego niepokoju. On już spostrzegł, że się boję. Dlaczego zaczął się tak często oglądać na mnie? Widocznie coś knuje... Przed tym jechał ledwo, ledwo, krok za krokiem, a teraz, patrzcie, jak pędzi...

— Posłuchaj, Klimie, czemu tak popędzasz konia?

— Ja go nie popędzam, sam się rozpędził. A jak się rozpędzi, to go już żadną siłą nie można zatrzymać. I sam nie za dowolony, że ma takie nogi.

— Lęsz, bracie! Widzę, że lęsz! Tylko ja ci nie radzę tak przedko jechać. Powstrzymaj konia... słyszysz! Powstrzymaj!

— A dlaczego?

— A bo za mną, ze stacji ma wyjechać czterech towarzyszy. Trzeba, ażeby nas dopędzili.

Obiecali dopędzić mnie w tym lesie... Z nimi różnie będzie jechać. Chłopy zdrowe, krępe... Każdy ma pistolet w zapasie... Co ty się wciąż oglądasz, kręcisz się, jak na szpilkach? Co!

Ja, bracie, tego... Nie ma czego oglądać się na mnie. Nic we mnie nie ma ciekawego... Chyba, że rewolwery. Jeżeli chcesz, to je wyjmę i pokażę... Proszę.

Geometra udał, że szuka po kieszeniach, ale wtedy stało się coś takiego, czego przy całym tchórzostwie nie spodziewał się. Klim wypadł nagle z bryczki i na czworakach uciekł w gęstwinę.

— Ratunku! — wrzeszczał — ratunku! Bierz, przeklećta, konia i furę, tylko nie gub mojej duszy! Ratunku!

Daly się słyszeć przedki, oddalające się kroki, trzask chróstu, po czym wszystko umilkło. Geometra, który nie spodziewał się takiego obrotu rzeczy, przede wszystkim zatrzymał konia.

WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK

Piosenka starofrancuska

(według A. Puszkina)

Do domu wrócił młynarz stary,
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
I pyta: „żono, czy to czary?”
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,

Bez mnie się bawiłaś tu ty,
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
Widzę tu obce meskie buty!”
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,

Żonczka młoda mu odpowie:
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
„Opoju, masz niedobrze w głowie!”
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
To nie są buty, stary ośle,
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
Lecz wiadra! Głupcze, chybaś oślepił!”
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,

„Żonczko, — odparł młynarz srogi:
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,
Czemuż na wiadrach są ostrogi?...”
La - ron - la - ri - la - ron - la - ra,

Ilustrował: Karol Baraniecki

Wiersz napisany z powodu nagonki na Chaplina w U.S.A.

Ze ma melonik wyrototowy
I wąsik bardzo podejrzany
I że jak zamach jest bombowy
Grymas Chaplina filmowany,
Ze z nóg okropnie krzywych stymie,
Ni to artysta, ni to bies,
Chaplin winien. Chaplin winien!
Huzia na Chaplina! Yes!

Gdy w barach dania żre najdroższe
Pan Dolar z panią Dolarową,
Chaplin codziennie żre kalosze
I się uśmiecha lewicowo,
Ze nieraz na ekranie w kinie
Ze śmiechem miesza gorycz iesz,
Chaplin winien. Chaplin winien!
Huzia na Chaplina! Yes!

Kiedy o księżycu drapacz nieba
Ociera oślesko stupiętrowe,
Nasz Chaplin księżycowi śpiewa
Różne piosenki wyrototowe.
Kapitalista w limuzynie
Drży wtedy jak pobity pies —
Chaplin winien. Chaplin winien!
Huzia na Chaplina! Yes!

Ten chudy trzępiot — skóra i kość,
Najgorszy lekarz wśród lekarzy,
Ach, przerósi Statuę Wolności
I — zgrozo — klepie ją po twarzy.
A po tym horrendalnym czynie
Kpi z fabrykantów i z SS —
Chaplin winien. Chaplin winien!
Huzia na Chaplina! Yes!

Temido, zwał Chaplina winę
I ukrót harce jego dzikie!
Gdy Kolumb odkrył Amerykę,
Ten łazik odkrył Wielką Kpinę!
Zamieszkał Chaplin w Wielkiej Kpinie
Ojczyzną jego Kpina jest —
Chaplin winien. Chaplin winien!
Huzia na Chaplina! Yes!

Ilustrował: Karol Baraniecki

JAN CZARNY

FRASZKI

POMYLKA.

W życiu mają miejsce przedziwne pomyłki,
Ot, na przykład taka — pan Schab et consortes,
Handlarz znany w świecie z swej kupieckiej żyłki,
Sprzedał raz sam siebie ze światłiskim transportem.

FILANTROP.

Od urodzenia żyje cudzym bólem,
Często ogarnia go uczucie bratnie
I zdążyłby z siebie ostatnią koszulę,
Gdyby ktoś zechciał wyprać ją bezpłatnie.

KULA U NOGI.

Gdy nie sprzyjają bogi
Głowa jest kulą u nogi.

Znany przestępca hitlerowski dr Schacht robi karierę w Bizoni

STARZY LIS W NOWYM GNIEZDZIE.

(„Humour“)

We Francji ministra Mocha

Bezrobotni: ciekawe, gdzie były te ozolgi w roku 1940...

„Romania Libera“

Mieszkańcy gromady Brogów czekają na odpowiedź w sprawie radiofonizacji wsi

W ubiegłym roku mieszkańcy wsi Brogi, gminy Debroń, zwołali zebranie w celu omówienia sprawy radiofonizacji wsi.

Wynikiem obrad była uchwała, która głosiła, iż mieszkańcy gromady opodatkują się na ten cel, jak również dostarczą potrzebne słupy. Sporządzono protokół, który wraz z odpowiednim podaniem i szeregiem potrzebnych i niepotrzebnych „papierków” wy-

ślano do radiowęzła w Koluminie.

Nie wiadomo z jakich przyczyn do tej pory radiowęzeł w Koluminie nie załatwił tej sprawy.

A wielka szkoda, gdyż mieszkańcy gromady Brogów z niecierpliwością oczekują na zainstalowanie słupków i przygotowali już odpowiednie pomieszczenie dla słuchania pogadek i urzędniczych „potanców” przy dźwiękach muzyki.

Inicjatywa godna naśladowania

Powiat łaski posiada na swym terenie znaczną ilość sadów owocowych. Zbliżająca się wiosna pociąga za sobą konieczność akcji spryskiwania drzew i krzewów owocowych płynami niszczącymi zarodki szkodników.

Pragnąc przyjąć z pomocą mało i średniorolnym gospodarzom, Powiatowa

Komenda „Służby Polsce” w Łasku w porozumieniu ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej i PZGS-em przy pomocy do organizacji brygad S.P., których zadaniem będzie jak najszybciej idąc pomoc przy spryskiwaniu drzew i innych pracach wiosennych w sadach owocowych. (JS)

ROMAN BUKOWSKI

Kierownik Wydziału Rolnego KW PZPR

Tegoroczną akcję siewną przeprowadzamy pod hasłem zwiększenia produkcji pasz

Wszystkie koła partyjne muszą wziąć udział w wielkiej bitwie o wzrost wydajności z hektara

Jesteśmy w przededniu wyruszenia w pole, dlatego zadaniem organizacji gospodarczych i organizacji partyjnych jest wcześniejsze przygotowanie wiosennej akcji siewnej, tak, aby zasiewy mogły być dokonane szybko i we właściwym czasie.

Akcja siewna musi więc być tak zorganizowana, ażeby majątki państwowe, jak również i 3889 gromad wiejskich w naszym województwie (liczące 363.000 gospodarstw) były zaopatrzone w nawozy sztuczne, nasiona kwalifikowane, oraz miały zapewnioną siłę pociągową, maszyny i narzędzia rolnicze.

Tegoroczna akcja siewna będzie przeprowadzona pod kątem przedstawienia gospodarstw rolnych w kierunku podniesienia produkcji zwierzęcej, zwiększenia uprawy roślin przemysłowych i podniesienia produkcji sa-

downiczo - warzywniczej. Niemniej ważne jest podniesienie wydajności z jednego ha i zagadnienie rejonizacji produkcji rolnej. Poza tym trzeba zwrócić uwagę na stosowanie racjonalnych i nowoczesnych metod techniki rolnej, organizację oraz rozwój spółdzielstwa w rolnictwie.

Jeśli do poprzednio poruszonych zadań dodamy jeszcze sprawę roztoczenia opieki nad wsiami samopomocowymi i nad ośrodkami produkcji spółdzielczej, to będziemy mieli w głównych zarwasch najważniejsze momenty tegorocznej akcji siewnej.

PRODUKCJA PASZ

W akcji wiosennej szczególną uwagę należy zwrócić na rozszerzenie produkcji pasz zielonych, w związku z zaplanowanym podniesieniem hodowli bydła ro-

gatego i trzody chlewnej. Powierzchnia zasiewów w województwie łódzkim w roku gospodarczym 48-49 wyniesie 1.180.000 ha. Stanowi to wzrost powierzchni uprawy o 900 ha w stosunku do roku ubiegłego. Ten wzrost osiągnięty zostanie na skutek zlikwidowania ugorów i dzikich pastwisk, drogą zasiania pasz zielonych, jak: wyka, łubin, siodki bobik, koniczyna, lucerna itp.

NAWOZY SZTUCZNE

Dostarczenie na czas nawozów sztucznych i nasion kwalifikowanych będzie jednym z głównych czynników przeprowadzenia we właściwym czasie wiosennej akcji siewnej. Nawozów sztucznych na zasiewy wiosenne dla naszego województwa mamy ogółem 34.612, to znaczy 4.904 ton więcej, niż w roku ubiegłym.

Poza tym województwo łódzkie otrzyma wapno i kaimit w każdej ilości w zależności od zapotrzebowania. Nawozy sztuczne do dnia 1 marca sprzedawano wyłącznie mało i średniorolnym chłopom. Od dnia 1 marca nawozy sztuczne sprzedawane są przez Gminne Spółdzielnie S.Ch. dla wszystkich chłopów.

Nasz Rząd Ludowy, chcąc przyjąć z pomocą mało i średniorolnym chłopom przeznaczył dla naszego województwa 40 milionów zł jako kredyty nawozowy.

Kredyty te — i o tym muszą pamiętać nasze koła partyjne — są przeznaczone dla mało i średniorolnych chłopów.

NASIONA NA SIEW

Chcąc przyczynić się do podniesienia jakości uprawianych roślin kłosowych, motylkowych i innych, Centrala Rolnicza i Państwowe Gospodarstwo Rolne rozdystrybowały dla województwa łódzkiego 1425 ton nasion kwalifikowanych.

Niemiejsze znaczenie posiada rozwój sadownictwa. W bieżącym roku dokonamy na tym odcinku bardzo wiele. A więc zasadzimy 148 drzew i krzewów owocowych. Powiększymy również o 167 ha tereny pod uprawę brzoskwiń, moreli, a gustu, przeczek, malin i truskawek.

KONTRAKTACJA ROŚLIN PRZEMYSŁOWYCH

Nasz przemysł potrzebuje ze wsi dużych ilości rozmaitych surowców. I dlatego wprowadzony został system kontraktacji produktów rolnych. W bieżącym roku zgodnie z planem, mamy za kontraktować: ziemniaków przemysłowych 3.080 ha, ziemniaków jadalnych 1000 ha, grochu 300 ha, fasoli 200 ha, cebuli 600 ha, jęczmienia browarnianego 1000 ha, rzepaku jarego 1.500 ha, buraków cukrowych 8.416 ha, i 250 ha cykorii.

POMOC SASIEDZKA

Kontraktowaniem zostaną objętych 25.000 gospodarstw. Dla szybkiego przeprowadzenia zasiewów wiosennych, należy zwrócić uwagę przede wszystkim na szerokie wykorzystanie sieci ośrodków maszynowych

przez mało i średniorolnych chłopów, szerokie wykorzystanie dekretu o pomocy sąsiedzkiej.

Skończymy z „papierową” pomocą sąsiedzką. Czynniki administracyjne będą stosowały wysokie grzywny w stosunku do opornych. Grzywny te nałożone na bogaczy — kapitalistów wiejskich będą tak wysokie, ażeby w sposób właściwy wpływały na nich. Zapłacone kary przez opornego nie zwolni go od obowiązku świadczenia pomocy sąsiedzkiej. Dla czuwania nad właściwym wykonywaniem dekretu o pomocy sąsiedzkiej będą powołane w najbliższych dniach przez Powiatowe i Gminne Rady Narodowe — komisje, które będą kontrolowały i czuwały nad przebiegiem pomocy sąsiedzkiej, w terenie.

Dużą rolę odegrają w wiosennej akcji siewnej ośrodki maszynowe, których już 96 weźmie udział w pracach wiosennych.

Jednakże na pracy ośrodków zaciąży poważnie brak planów pracy na okres siewu. Tam zaś, gdzie zostały opracowane, są one przeważnie nierealne, gdyż nie podpisano z chłopami odpowiednich umów na przeprowadzenie orki czy siewu.

W tej dziedzinie jeszcze nie wszystko jest stracone. I trzeba jak najprędzej odrobić, co się jeszcze da.

WSZYSTKO DLA AKCJI SIEWNEJ

Wiosenna akcja siewna ma w tym roku specjalne znaczenie, gdyż musimy zwiększyć produkcję zbożową nie tylko w celach aprowizacyjnych, ale i dla dostarczenia paszy treściwej celem pokrycia zapotrzebowania w związku z podniesieniem hodowli bydła i trzody chlewnej. Musi także wzrosnąć obszar upraw pasz zielonych niezbędnych dla racjonalnego chowu bydła.

Ażeby powyższe zadania zostały należycie w terenie wykonane, zagadnieniami tymi winny żyć nie tylko organizacje gospodarcze jak: ZSCh i Gminne Spółdzielnie S.Ch, ale także Rady Narodowe i władze administracyjne. W szczególności winny się tymi sprawami zająć nasze organizacje partyjne. Organizacje wiejskie PZPR winny również wspólnie ze Stronnictwem Ludowym i Polskim S.L. interesować się przebiegiem akcji siewnej.

Nasze gminne i gromadzkie koła partyjne powinny podejść do akcji siewnej, jak do wielkiej bitwy — bitwy o charakterze walki klasowej. Gminne i gromadzkie koła partyjne powinny czuć odpowiedzialność za wykonanie planów i zamierzeń naszego rządu na danym terenie.

Odnosi się to zarówno do rozdziału kredytów, nawozów, pomocy sąsiedzkiej, akcji kontraktowania, jak i do pracy ośrodków maszynowych.

Tak jak w przemyśle robotnikom prowadzącym batalię o wykonanie planów produkcyjnych przewodzi partia, tak na wsi w walce o urodzaj, o podniesienie hodowli, o kontraktację, muszą się wysunąć na czoło nasi towarzysze partyjni, nasze koła terenowe PZPR,

Na naukę nigdy nie jest za późno

Nowe kadry wyszkolonych instruktorów PZGS przyczynią się do usprawnienia pracy spółdzielni

Trzy miesiące temu na pełnię się gwarem mury gmachu szkolnego przy ulicy Południowej 65. Ze wszystkich krańców Polski przyjechali do fabrycznej Łodzi — synowie i córki robotników i chłopów, by zdobywać wiedzę na pierwszym ogólnopolskim kursie zorganizowanym przez Centralę Rolniczą.

Trzy miesiące nauki dla ludzi z różnych środowisk i dzielnic kraju, o różnym wykształceniu, bo od 7-ku klas szkoły powszechnej aż do Uniwersytetu, nie były łatwe. Ale też minęły szybko jak z bicia strzelił mimo, że niejednemu dały się we znaki nieprzespane noce nad

„wstretną” księgowością spółdzielczą. I oto nadszedł dzień zakończenia kursu, dzień który zaważył na losach niejednego z kursantów. Bowiem uzyskane w tym dniu dyplomy pozwoliły tym ludziom, robotnikom i chłopom uczynić jeszcze jeden krok więcej na drodze awansu społecznego.

PRZED EGZAMINAMI

Na słuchaczy padł „strach” gdy zapowiedziano końcowe egzaminy. Nie dlatego, żeby byli nie przygotowani. Nie. Lecz po prostu dla tradycyjnego lęku przed egzaminami.

— Widzieliście koledzy tego „czarnego” z Warsza-

wy? Ma takie duże wasy i groźną minę. Na pewno mnie obleje! Och, jaką mam tremę — powtarzała bez przerwy mocno podenerwowana koleżanka Helena Miedzińska z Zawiercia.

Ale nie tylko koleżanki denerwowały się. Kolegom także udzielił się nastrój. Jedni „wkuwali” zapamiętane, inni przeprowadzali próbne egzaminy, inni wreszcie, „mocniejsi”, poma ali kolegom lub snuli się z kąta w kącie nie mogąc się doczekać dnia egzaminów! Po prostu wszyscy, nawet ci najstarsi przeobrażili się w małych uczniaków.

124 NOWYCH INSTRUKTORÓW

Minęły egzaminy. Nie wszyscy słuchacze kursu zdali je z wynikiem celującym czy bardzo dobrym. Lecz wszyscy otrzymali dyplomy jego ukończenia i skierowania na nowe placówki pracy.

W odświętnej ubranej świąticy zebrał się kursantów. Za czerwono krytym stołem zasiadli przedstawiciele Centrali Rolniczej — niedawna komisja egzaminacyjna. Zadek jednak z kursantów już nie czuł lęku przed nimi. Nawet „czarny” z wasami dyrektor Władysław Oksiuta nie był już groźnym belfrem, bo otrzymał miano morowego chłopca. I kierownik kursu, dyr. Brzóska i wykładowcy też stracili ze swej dawnej surowości — jakoś dziwnie radośnie patrzyli na kursantów, którzy w skupieniu wysłuchiwali wskazań dla ich przyszłej pracy.

Kol. Władysław Gawlak z Grotkowic na Śląsku wskazał wzrokiem na tablicę i powiedział:

— Tak niedawno jeszcze człowiek zmagał się z tą tablicą i kredą jak uczeń. A dziś dyplom od razu nas przekształcił w ludzi dorosłych, którym powierzono odpowiedzialne placówki spółdzielcze.

ZE WSZYSTKICH STRON

„Ze wszystkich stron tu przybyliśmy, starzy i młodzi, ze wsi i miast, by poznać prawdę i jej wiernie służyć”.

Tak głosił hymn kursistów ułożony przez kolegę Zemstę z Kutna.

Rzeczywiście na kursie znaleźli się przedstawiciele wszystkich połaci kraju. Przybyli, by uczyć się, poznać prawdę i służyć idei spółdzielczości jako instruktorzy. Zadanie ciężkie na kursistach, obecnie instruktorach organizacyjnych przy PGS-ach są wielkie. Instruktor musi być łącznikiem pomiędzy spółdzielnią, a biedotą wiejską, musi kierować pracą spółdzielni, musi stanowić więź pomiędzy Komitetem Członkowski, konsumentem i sklepem spółdzielczym. Musi pracować nad usprawnieniem spółdzielni, bo one są orężem wsi w walce o nowe, lepsze jutro.

Redakcja odpowiada Czytelnikom

Ob. Marian Dzwonnik, Łódź, Chocianowicka 83

Ponieważ Obywatel zamieszkuje na terenie Wielkiej Łodzi, władzą powołaną do załatwienia Waszej prośby jest Wydział Podatkowy Zarządu Miejskiego, oraz Pełnomocnik do Spraw Podatku Gruntowego na m. Łódź, a nie na woj. łódzkie. O ile sprawa poruszona przez Obywatela nie zostanie załatwiona — proszę odwołać się do Min. Adm. Publicznej na podstawie dekretu z dnia 20 marca 1946 r. art. 2 ust. 2. (Dz.U.R.P. Nr 40, poz. 198). Podanie Ob. redakcja przesyła do Głównego Pełnomocnika Rządowego do Spraw Podatku Gruntowego w Warszawie (Min. Skarbu), celem pouczenia zainteresowanych.

Absolwenci kursu słuchają w skupieniu wskazówek dyr. Centrali Rolniczej z Warszawy — o przyszłej pracy w terenie.

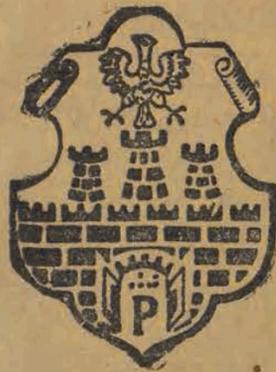

Celery — kol. Błaszczak z łódzkiego, kol. Mytkiewicz z krakowskiego i kol. Borzkiewicz z poznańskiego oglądają otrzymane dyplomy

Kronika Piotrkowa

Publiczna gospodarka mieszkaniowa

tematem obrad Miejskiej Rady Narodowej

W Piotrkowie odbyło się plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej, na którym szeroko dyskutowano o sprawie wprowadzenia publicznej gospodarki mieszkaniowej. Inicjatywę tej należy przyklasnąć, wprowadzenie jej w życie pozwoli bowiem na złagodzenie głodu mieszkaniowego w naszym mieście.

Jak wykazują dane statystyczne na jeden pokój w Piotrkowie przypadały przeciętnie zaledwie dwie osoby. Niestety, na przedmieściach, gdzie zamieszkuje ludność robotnicza, gnieździ się po 5-6 osób w jednym pokoju. Wielu natomiast przedstawicieli prywatnej inicjatywy zajmuje obszerne, wielopokojowe mieszkania. Zdarzają się nawet wypadki, a można by wiele takich faktów przytoczyć, że jedna osoba zajmuje 3 pokoje z kuchnią. Jest to obciążenie zupełnie niezdrowe. Projekt Miejskiej Rady Narodowej w Piotrkowie, dotyczący wprowadzenia publicznej gospodarki mieszkaniowej, jest zupełnie słuszny.

W toku obrad powołana została specjalna Komisja, której zadaniem będzie przyśpieszenie wprowadzenia publicznej gospodarki mieszkaniowej w naszym mieście. W skład Komisji weszli: I sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR w Piotrkowie tow. Michałowski Zygmunt, prezydent miasta Pabisiać Czesław oraz radni Szafranek Marian i Kałuża Karol.

W dalszym ciągu obrad poruszona została sprawa utworzenia Zakładu Oczyszczania Miasta. Pozwoli to na utrzymanie stanu sanitarnego w naszym mieście

na właściwym poziomie. Poruszona została również sprawa przydziału lokali użytkowych dla Centrali Handlowej w Piotrkowie, która z powodu braku odpowiednich pomieszczeń nie może się należycie rozwijać. Cierpi na tym poważnie zaopatrzenie ludności piotrkowskiej w artykuły włókiennicze.

Inicjatywa Miejskiej Rady Narodowej w Piotrkowie w sprawie mieszkaniowej pozwoli niewątpliwie na zlikwidowanie wielu na tym odcinku trudności. (pż).

Warunki pracy młodzieży rzemieślniczej

przedmiotem troski ZMP-owców Piotrkowa

W ostatnim czasie członkowie koła ZMP przy Średniej Szkole Zawodowej w Piotrkowie zlustrowali około 60 warsztatów pracy, badając warunki pracy zatrudnionej tam młodzieży. Stwierdzono, że istnieje jeszcze wiele niedociągnięć tak pod względem higieny pracy jak i szkolenia zawodowego.

Na skutek tego przed paru dniami zwołane było zebranie wszystkich uczniów Publicznej Szkoły Zawodowej z udziałem członków cechu, przedstawicieli Izby Rzemieślniczej i delegata Wojódzkiego Zarządu ZMP.

W wyniku obrad postanowiono, że wszyscy uczniowie warsztatów rzemieślniczych winni uczęszczać do Średniej Szkoły Zawodowej, bez ukończenia której nie będzie

można zdobyć dyplomu mistrzowskiego.

W dalszym toku obrad postanowiono przyspieszyć remont świetlicy i biblioteki.

Pozwoli to na szerszy rozwój życia społecznego, co przyczyni się również do usunięcia istniejących jeszcze niedociągnięć. (H)

Uczniowie sami rozbudowują Szkołę Techniczno-Przemysłową

Państwowa Szkoła Techniczno-Przemysłowa w Piotrkowie, w której kształcił się przeszło 600 młodzieży, nie miała dotychczas do statecznego wyposażenia technicznego. Brak było narzędzi, jak również odpowiednich materiałów.

Braki te jednak z czasem zostaną uzupełnione. Przed wszystkim przystąpiono do naprawy starych maszyn. Pracę tę wykonują uczniowie. W ramach planu

szkolnego przewidziana jest budowa baraków, do których przeniesione zostaną warsztaty, mieszczące się do tychczas w suterynach. Pozwoli to na lepsze wykonywanie zajęć praktycznych.

Dużą inicjatywę przy uzupełnianiu braków szkolnych wykazują członkowie hufca SP. Ostatnio junacy uporządkowali podwórce szkolne, gdzie założyli chodniki oraz wyremontowali podłogę w sali gimnastycznej.

Hodowcy jedwabników

zorganizowani w Zrzeszeniu

Z inicjatywy Związku Samopomocy Chłopskiej odbyło się organizacyjne zebranie Hodowców i Plantatorów Jedwabników w Piotrkowie. Wybrany na tym zebraniu Zarząd opracował plan pracy na rok bieżący.

Postanowiono przystąpić do szerzenia propagandy jedwabnictwa wśród młodzieży

szkolnej i organizacji rolniczych. Założenie szkółki morwy pozwoli na dostarczenie sadzonek dla naszego powiatu.

Zaznaczyć należy, że hodowla jedwabników jest zajęciem dodatkowym przede wszystkim drobnego rolnika. Tymczasem członkami zrzeszenia jak i Zarządu są przeważnie — przedstawiciele inteligencji pracującej.

Należało by, aby Związek Samopomocy Chłopskiej przystąpił do propagowania hodowli jedwabników i planacji morwy przede wszyst-

kim wśród mało i średniorokowych chłopów naszego powiatu.

Zarząd Zrzeszenia postanowił opracować plan, który by przyczynił się do rozwoju jedwabnictwa na naszym terenie. Organizacje rolnicze i młodzieżowe winny zainteresować się tą gałęzią hodowli.

Zarząd Zrzeszenia mieści się przy Związku Samopomocy Chłopskiej w gmachu Stawki 222. Tam też można zapisać się na członka i otrzymać wszelkie informacje.

Sprawcy łamania drzewek zostali ujęci

Przed kilku tygodniami głośna była na terenie Piotrkowa sprawa połamania kilkudziesięciu drzewek ulicznych. Prowadzone śledztwo dało pozytywne wyniki i sprawcy zostali ujęci.

Okazali się nimi: Krajewski Wiktor, zam. przy ul. Żurawiej 5. Brzóska Stanisław, zam. przy ul. Starowarszawskiej 6, Doniec Jerzy (Stalina 62) oraz Woszczak Sobieśław, zam. przy ul. Legionów 19.

Wyżej wymienieni oprócz połamania 59 drzewek przy ul. Limanowskiego zniszczyli również 10 drzewek przy ul. Zamkowej oraz pewną ilość przy ul. Śląskiej i Alei 3 Maja.

Wszyscy wymienieni zostali zatrzymani.

Z Sądu Starościńskiego

TRZEJ BRACIA SKROBEK

Trzej bracia Skrobek, mieszkańcy wsi Rajska (gmina Rozprza) ukarani zostali grzywną po 10 tys. zł. z zamianą w razie nieściągalności na 30 dni aresztu, za kradzież 4 sosen z Lasu Państwowego w Lubieniu. Ponadto zapłacą oni Nadleśnictwu w Lubieniu 61.438 zł. tytułem tak zwanej „nawiazki”.

Za podobne przestępstwo skazany został również mieszkaniec wsi Łękawa ob. Małdejszyk Antoni. Za samowolny wyrąb lasu bez zezwolenia Nadleśnictwa ukarany został on grzywną w wysokości 15 tys. zł. z zamianą w razie nieściągalności na 30 dni aresztu.

ZA ZANIEDBANIE WARTY NOCNEJ

Za niepełnienie przypadającej nań warty nocnej ukarany został grzywną w wysokości 5 tys. zł. z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni aresztu Morawiec Henryk, mieszkaniec wsi Dzielu liny, gmina Grabica.

Z życia partii

W dniu dzisiejszym (niedziela) o godzinie 11 w sali im. Kilińskiego odbędzie się konferencja Miejska PZPR w Piotrkowie.

ZEBRANIE SEKCJI KULTURALNO-OSWIATOWEJ

W poniedziałek, dnia 7 bm. o godz. 11-ej odbędzie się w lokalu Komitetu Miejskiego w Piotrkowie przy Al. 3-go Maja 4 zebranie Sekcji Kulturalno-Oświatowej. Stawieniem to wszystkich członków tej Sekcji obowiązkowe.

BIBLIOTEKA KOMITETU MIEJSKIEGO PZPR

Założona w styczniu br. biblioteka przy Komitecie Miejskim PZPR-u w Piotrkowie z każdym dniem zapożyczona jest lepiej w literaturę partyjną. Korzystać z niej mogą wszyscy członkowie Partii i ZMP.

Biblioteka czynna jest w poniedziałki i czwartki w godz. 17—19-ej.

Wiec młodzieży ZMP

W niedzielę dnia 6 marca br. odbędzie się o godzinie 18 w sali im. Kilińskiego wiec młodzieży, zorganizowany przez ZMP.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Reorganizacja młynarstwa

W celu usprawnienia organizacji młynarstwa, w woj. łódzkim został utworzony, zamiast istniejących dotąd 11 cechów powiatowych, jeden cech młynarzy w Łodzi, obejmujący zasięgiem działalności m. Łódź i woj. łódzkie.

GŁOS

organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje: Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: RSW „Prasa”.

Druk: Zakłady Graficzne R. S. W. „Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 306-62.

Telefony:
Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. naczel.: 216-05
Sekretarz odpowiedzialny: 216-23
Sekretariat ogólny: 222-22
Dział partyjny: 222-22; 254-25 wewn. 10

Dział korespondentów robotniczych i chłopów: 216-43
Dział korespondentów gazet i dzienników: 216-11
Dział miejski i sport: 254-21 wewn. 3 i 11

Dział ekonomiczny: 222-26
Dział rolny: wewn. 9 — 254-21
Redakcja nocna: 172-31; 158-81
Koleportals: 222-22
Administracja: 260-42
Dział ogłoszeń: 211-80

KOMU WINSZUJEMY
Niedziela, dnia 6 marca 1949 r.
Dziś: Krystyny

WAŻNIEJSZE TELEFONY
Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 10-49
Miejski Komisariat M. O. 10-4
Straż P.arna 10-72
Szpital św. Trójcy 10-70
Pogotowie lekarskie nocne ul. Stalina 45, tel 10-04

K I N A
Kino „Polonia” — film produkcyjny czeskiej, dramat psychologiczny — „Tchórz”.

DIŻURY LEKARZY
Jak podaje Ubezpieczalnia Społeczna w Piotrkowie, dyżur dzienny w dniu 6 marca br. pełni dr Pawłowski, zamieszkały przy ul. 3 Maja 19.

Redakcja i administracja „Głosu Piotrkowskiego” Piotrków, Al. 3 Maja 4. Interesantów przyjmuje się codziennie (prócz niedziel i świąt) od godz. 15 do 18.

Rogóżelnia „Głosu Piotrkowskiego” ul. Słowackiego Nr 26, Tel. 15-40.

Wprowadzają w błąd lekarzy

Ubezpieczeni często zachowują się w niewłaściwy sposób

Dość często powtarzają się narzekania — niejednokrotnie słuszne — na działalność Ubezpieczalni Społecznej, a szczególnie na lekarzy, którzy nie dość szybko ko udają się do chorych. I za ten stan rzeczy odpowiedzialnością obarcza się Ubezpieczalnię.

Narzekający nie zdają jednak sobie niekiedy sprawy, że mając prawo do świadczeń, mają jednocześnie również obowiązek współpracy z lekarzem, celem zaoszczędzenia mu tak drogiego czasu. Zdarza się często, że chorzy niedokładną informacją adresową zabierają niepotrzebnie czas lekarza, który skutkiem zbędnych całkowicie poszukiwań naraża na szwank zdrowie innych chorych, nie mogąc przybyć do nich w porę.

Wzywający lekarza do domu pozostawia często w biurze adres mylny lub niewystarczający. Na niektórych domach brak numerów, klatki schodowe są często nieoświetlane, często zaś lokatorzy nie znają nazwiska chorego w danym domu. Na leży więc pamiętać, że przy zgłaszaniu wizyty domowej trzeba bezwzględnie podać dokładny adres, tj. nazwę ulicy, numer domu i mieszkania, oraz bliższe dane jak prawa lub lewa oficyna, piętro itp., co niezmiernie ułatwia pracę lekarza.

Bywają takie wypadki, że ubezpieczony wzywa lekarza, niepotrzebnie. W dniu 10 lutego lekarz był wzywany pod fałszywym adresem do ubezpieczonego przy

ul. Stalina 19. Okazało się, że w ogóle taki obywatel tam nie mieszka, a zamieszkuje przy ul. Stalina 31, gdzie lekarz był aż dwa razy, ale zastał drzwi zamknięte. Drugi wypadek: Do ubezpieczonego przy ulicy Okrzei 7 wezwano lekarza, który znalazł chorą na pogawędce u sąsiadki i nie stwierdził u niej żadnych objawów chorobowych. Inny ubezpieczony — 18-letni chłopiec (Pl. Litew. 3) wezwał lekarza do domu tylko dlatego, że mu się nie chciało stać w kolejce przed gabinechem lekarza w Ubezpieczalni. Obywatelka zamieszkała przy ul. 1 Maja 7, jeszcze dalej posunęła się, wzy-

wając lekarza do domu po to, aby jej tylko wystawił zwolnienie od zajęć po okaleczeniu choroby.

Lekarze ubezpieczalni — to ludzie pracy, którzy zwłaszcza w okresie epidemii nie dysponują ani chwilą wolnego czasu, to ludzie, od przybycia których zależy często życie ludzi naprawdę chorych.

Pamiętajmy więc, że czas lekarza Ubezpieczalni nie należy do nas samych, że na niego czeka gdzie indziej nasz towarzysz pracy, którego ratunek w porę, może uratować życie.

Wypadki złośliwego wprowadzenia w błąd będą surowo karane.

Miliardowe kredyty na pomoc dla rodzin wyjeżdżających na Ziemię Zachodnią

W ostatnich tygodniach ustalone zostały plany Ministerstwa Administracji Publicznej oraz Ministerstwa Reform Rolnych, dotyczące akcji przesiedleńczej na Ziemi Zachodniej. W ramach tych planów z Polski centralnej przesiedlone zostanie 25 tysięcy rodzin na Ziemię Zachodnią, w tym 5 tysięcy rodzin z województwa łódzkiego.

Rodzinom z pomocą spieszą odnośnie Ministerstwa, przeznaczając na ten cel olbrzymie kwoty.

Tak więc Ministerstwo Administracji posiada już około miliarda złotych kredy-

tów na zakup inwentarza, z sumy tej będą udzielane pożyczki w wysokości od 60 do 110 tys. złotych. Ponadto uruchomione zostały kredyty na akcję siewną w wysokości 225 milionów, co praktycznie wyrażać się będzie w ten sposób, iż każda rodzina przesiedlona otrzymać będzie mogła kredyt średnioterminowy od 5 do 20 tysięcy zł., przyczem stosowana zostanie w praktyce górna granica kredytów. Ponadto Bank Rolny na ten sam cel uruchomił kredyty krótkoterminowe w wysokości 348 milionów, z czego na ziarno przeznaczono 98 milionów na orkę 250

milionów. Z tych ostatnich kredytów skorzysta ogółem ponad 17 tysięcy rodzin.

W akcji tej nie pozostało w tyle również Ministerstwo Odbudowy planując udzielenie kredytów w wysokości 1 miliarda 480 milionów, przeznaczonych na pomoc w odbudowie 8.900 zagrod. Wszystkie wyżej podane sumy przeznaczone są wyłącznie dla osób, przesiedlających się po 1 listopada ub. roku.

Rodziny wyjeżdżające na ziemię zachodnią, mają zapewnioną bezpłatną podróż i opiekę ze strony PUR-u. (sz)

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO W ŁODZI

Dziś o godz. 19.15 współczesna komedia polska Kazimierza Korcińskiego pt. „Bankiet”

TEATR „MELODRAM” ul. Traugutta 18 (Gmach OKZZ)

Dziś, o godz. 19.15 współczesna sztuka amerykańska Arthura Millera pt. „Synowie”

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

Dziś dwa przedstawienia o godz. 16.00 i 19.15 komedia - farsy E. Pietrowa „WYSPA POKOJU”

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY, ul. 11 Listopada 21; Codziennie o godz. 19.15 a w niedziele i święta o godz. 16.00 i 19.15 komedia M. Bałuckiego „KLUB KAWALERÓW”

TEATR „OSA”, ul. Traugutta 1; Ostatni tydzień „Porwanie Sabinek” z J. Węgrzynem, o godz. 19.30 Zniżki ważne. Kasa czynna od godz. 10 bez przerwy.

ŁÓDZKI TEATR ŻYDOWSKI Jaracza 2.

W sobotę dn. 5 i w niedzielę, dn. 6 marca sztuka Sz. Diamanta „W NOC ZIMOWĄ” w reżyserii Idy Kamińskiej. Początek o godz. 19.30.

TEATR LALEK „FARAMUSZKA” czynny w każdą niedzielę i święto o godz. 12.00, 14.00 (2 popołud.) w sali Polska Ymca - Łódź, ul. Moniuszki 4a.

W programie: „Stach i Strach”. - Rewia bajek Tadeusza Kraszewskiego.

ADRIA - ul. Marszałka Stalina 1 „Cygańska Miłość” - godz. 16, 18.30, 20.30, w niedz. 14. film dozwolony od lat 18.

BALTYK - ul. Narutowicza 20; „Skarb” - godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13.30, poranek 11.30 - film dozwolony dla młodzieży

BAJKA - ul. Franciszkańska 21 „Dwaj Panowie F” - godz. 18, 20, w niedz. 14, 16, film dozwolony od lat 16.

GDYNIA - ul. Daszyńskiego 2 „Program aktualności kraj. i zagr. Nr. 10” - godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL - (dla młodzieży), ul. Legionów 2-4; „Skarb Tarzana” - godz. 16, 17.30, 19, 20.30, w niedz. 13, 14.30.

MUZA - Ruda Pabianicka; „Noc w Casablanca” godz. 18, 20 w niedz. 14, 16 film dozwolony dla młodzieży

POLONIA - ul. Piotrkowska 67 „Trzeci Szturm” godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30, poranek 11. film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE - Zeromskiego Nr 74-76; „Paganini” - godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13, film dozwolony dla młodzieży

ROBOTNIK - ul. Kilińskiego 178 „Ojcowie i Dzieci” - godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30, film dozwolony dla młodzieży

ROMA - ul. Rzgowska Nr 84; „Wesoly pensjonat”, g. 18, 20 w niedz. 14, 16 - film dozwolony od lat 16.

Sport w ZSRR

Czołowe lekkoatletki radzieckie zimą uprawiają piękną sport narciarski

Półfinały w koszykówce męskiej

KRAKÓW (obsł. wł.), Zgodnie z programem, rozpoczęto w piątek w Krakowie zawody półfinałowe o mistrzostwo Polski w koszykówce męskiej. Na starcie stanęło 6 drużyn: mistrz okręgu gdańskiego „Zryw” (Gdańsk), mistrz okręgu łódzkiego „Zryw” (Łódź), mistrz okręgu opolskiego „Chemik” (Gliwice), mistrz okręgu poznańskiego ZZZ (Gniezno), mistrz okręgu radomskiego SKS (Radom) i mistrz okręgu krakowskiego „Cracovia”.

Wyniki pierwszego dnia były następujące: ZZZ (Gniezno) - „Chemik” (Gliwice) 50:29 (14:19), „Zryw” (Gdańsk) - „Zryw” (Łódź) 25:23 (6:13).

REKORD - ul. Rzgowska 2; „15-letni Kapitan” - Iszy seans godz. 16, niedz. 14 dla młodzieży, godz. 18, 20, w niedz. 16.

STYLOWY - ul. Kilińskiego 123; - dla młodzieży; „Ostatni Mohikanin” - godz. 16, 18, 20, w niedz. 14, poranek 11.30

SWIT - Bałucki Rynek Nr 5; „Skandal” godz. 18, 20, w niedz. 14, 16, film dozwolony od lat 18.

TĘCZA - ul. Piotrkowska 108; „Eksperyment D-ra Ehrlicha” - godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30 film dozwolony dla młodzieży

TATRY - ul. Sienkiewicza 40; „Życie Emila Zola” - godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30 film dozwolony dla młodzieży

WŁÓKNIARZ - ul. Zawadzka 16; „Wielka nagroda” - godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.30 film dozwolony dla młodzieży

WISLA - ul. Daszyńskiego Nr 1; „Trzeci Szturm” - godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13, poranek 10.30, film dozw. dla młodzieży

WOLNOSC - „Miłość na Lekarstwo” - godz. 16, 18, 20, w niedz. 14, film dozwolony od lat 14

ZACHĘTA - ul. Złotnicka 26 - „Cygański Tabor” - godz. 16, 18, 20, w niedz. 14, poranek 11.30 film dozwolony dla młodzieży

PIĘKNA PRZYSZŁOŚĆ

otwiera się przed zawodnikami i działaczami „ŁKS - Włókniarza”

W sobotę dnia 12 marca odbędzie się waleń zebranie trzech łączących się we wspólną rodzinę Włókniarzy klubów łódzkich: Włókniarza ŁKS-u i DKS-u. Przed tym dosłownym dla sportu łódzkiego wydarzeniem przeprowadziliśmy rozmowę w „sztabie” Włókniarzy na temat nadchodzącej fuzji tych trzech klubów.

— Moment ten będzie niewątpliwie przełomowym w życiu sportowym naszego zrzeczenia na terenie Łodzi — mówią nam na 4-tym piętrze przy ul. Sienkiewicza. Dorobek sportowy ŁKS-u jest olbrzymi, jednak w nowej rzeczywistości ŁKS musiał natrafiać na wiele przeszkód w swej pracy i borykać się nie raz z dużymi trudnościami, co wpłynęło na to, że niektóre na przykład sekcje tego najwię-

kszego i najstarszego klubu sportowego w Polsce były wprost skazane na wymarcie. Dowieździeliśmy się o tym, na walnym dorocznym zgromadzeniu tego klubu w ubiegłą niedzielę. Stało to by się niewątpliwie z wielką szkoda dla rozwoju naszego sportu, toteż już teraz myślimy nad różnymi sposobami, aby do tego nie dopuścić.

— W jaki sposób chcemy przyjąć z pomocą tym „biedakom”, którzy do tej pory nie mogli zdobyć takich funduszy jak naprzykład piłkarze, czy bokserzy ŁKS-u

— Naszym obowiązkiem będzie w pierwszym rzędzie rozbić dowódnie te sekcje, które przy noszą największy dochód klubowi, ale te, które zdolne będą przeciągnąć masy naszej młodzieży, a więc mam na myśli takie dyscypliny, jak lekkoatletyka, gry sportowe, pływanie, gimnastyka. Pomoc naszą wyrobiamy sobie przez ułatwienie na- wiązania kontaktów tym sekcjom nawet z drużynami zagranicznymi, aby przez to stały się

TUR-Zgoda 50:32

Wczoraj w sali YMCA rozegrał mecz ligowy w koszykówce pomiędzy zespołami Zgoda (Świętochłowice) a TUR-em. Spotkanie wygrali łodzianie w stosunku 50:32 (30:12).

OD REDAKCJI

Ze względu technicznych 3 lekcje gimnastyki zamieścimy w numerze wtorkowym.

Z życia K. S. Związkowców

Generalna zaprawa piłkarzy

Kierownictwo Sekcji Piłki Nożnej ZS Związkowców, w celu wyłonienia reprezentacyjnej kadry Zrzeczenia, zarządza w dniu 7.III. 49 (poniedziałek) w sali KS Zryw przy ul. Pogonowskiej, go 52 o godz. 17.00 generalną zaprawę na którą stawia się następujących zawodników:

z KS Skra - Bałuty: kol. Jasiński, Nowicki J., Luczak M. z KS Zryw: kol. Szydysz M. z KS TUR - Chojay: kol. Tomczyk, Trzcinski, Podsiady T., Kluks, Kędziński, Maślankiewicz, Derezyński.

Co usłyszymy przez radio

6.45 Sygnał czasu i pobudka. 6.50 Program dnia. 6.55 Muzyka. 7.00 Wiad. gosp. dla wsi. 7.15 Muzyka poranna. 8.00 DZIENNIK. 8.20 Z prasy stołecznej. 8.25 Muzyka z płyt. 8.55 Wiadomości Spół. Kom. Radiof. Kraju. 9.00 Nabożeństwo z Krakowa. 10.00 Audycja dla chorych. 10.10 Audycja regionalna słowno - muzyczna. 11.00 „Wszelchnia Radiowa”. 11.20 (L) „Na widowni tygodnia”. 11.30 (L) Chwila muzyki. 11.35 (L) Przemówienie ob. Duniakowej z okazji Dnia Kobiet. 11.45 (L) Chwila muzyki. 11.47 (L) „Z frontu radiofonizacji” - wiadomości w omów. Dyr. Okr. PR A. Smiejana. 11.57 Sygnał czasu i Hejnał. 12.04 Program symfoniczny. 13.00 Radiochronika. 13.10 Najciekawe audycje przyszłego tyg. 13.15 „Niedziela na wsi”. 14.00 „Morza i oceany”. 14.10 „Słuchamy muzyki”. 14.30 Koncert. 15.00 „Zaki wrocławskie”. 16.00 DZIENNIK POPOŁUDNIOWY. 16.20 Muzyka poważna. 16.45 „Nowe książki”. 17.00 Koncert rozrywkowy. 18.10 „Pan Tadeusz” 18.30 „ZYWE WYDANIE DZIEŁ CHOPINA”. W przerwie - audycja literacka. 20.00 DZIENNIK. 20.45 (L) Wiad. sportowe lok. 20.55 (L) Komunikaty. 20.58 (L) Omów. progr. lok. na jutro. 21.00 „Czechosłowacja przemawia do Polski”. 21.30 „Na muzycznej fali”. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.10 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna. 23.50 Program na jutro. 24.00 (L) Koncert życzeń. 0.40 (L) Zakończenie audycji i Hymn.

Wyżej wymienieni zgłaszają się w kolegi Kudelskiego wraz ze sprzętem sportowym tj. koszulka, spodenki i pantofole. Obecność obowiązkowa.

Ważnym wymiarem w tym czasie będzie wypracowanie dla siebie i dla zespołu. Nie ulega wątpliwości, że przede wszystkim zawodnicy którzy w tej chwili reprezentują najwyższy poziom sportowy we wszystkich dyscyplinach sportowych. Ich moralnym obowiązkiem powinno się stać wychowanie przynajmniej 10 godnych siebie następców, bo przecież nadjeżdża czas, że sami ze względu na siwiejące brody będą musieli pożegnać się z boiskiem, czy ringiem. Po wycofaniu się z czynnego życia sportowego chcemy libyśmy aby zawodnicy ci nie zrywali zupełnie ze sportem, ale po uzyskaniu stopni instruktorskich oddali się pracy szkoleniowej.

— Nie mniejszą wagę przywiązujemy — ciągnie dalej nasz interlokutor — do prac nowego zarządu klubu. Rzecz oczywista, że Zarząd ten będzie miał nasze całkowite poparcie tak moralne jak i materialne, inicjatywa jednak musi pochodzić od niego. Z góry możemy powiedzieć, że nie dopuścimy do żadnej jego drzemki. W każdej sekcji musi tętnić życie i to życie bujne. Ambicją naszą powinno być aby nasz reprezentacyjny klub, którego szeregi zasila jeszcze zawo- dniecy DKS-u z doskonałymi lekkoatletami, lekkoatletkami, motocyklistami i ping-pongistami na czele oraz szeregiem wypróbowanych działaczy — nie tylko stał się bazą sportu wyczynowego w Łodzi, ale dzięki swej pracy zdobył czołowe miejsce we wszystkich dyscyplinach sportowych w Polsce. Cel ten osiągniemy tylko przez usilną pracę i wzajemne zrozumienie, toteż nie wątpię, że przysła nasza praca ułoży się pomyślnie — zdąż wszystkim nam przyświecać będzie jeden cel, dobro sportu Polski Ludowej.

one popularniejsze. Sekcją tym dostarczymy ponadto potrzebnego sprzętu, trenerów i instruktorów. Sądźmy, że ŁKS nie będzie teraz narzekał na brak rezerwy i w krótkim czasie będzie mógł wychować obiecujący rybek który uzupełni lukę powstałą w jego reprezentacyjnych szeregach. Pole do działania będą mieli wszyscy...

O tym nie wątpimy, każdy znajdzie pracę dla siebie, ale kto Waszym zdaniem będzie miał najwęższe pole do działania?

— Nie ulega wątpliwości, że przede wszystkim zawodnicy którzy w tej chwili reprezentują najwyższy poziom sportowy we wszystkich dyscyplinach sportowych. Ich moralnym obowiązkiem powinno się stać wychowanie przynajmniej 10 godnych siebie następców, bo przecież nadjeżdża czas, że sami ze względu na siwiejące brody będą musieli pożegnać się z boiskiem, czy ringiem. Po wycofaniu się z czynnego życia sportowego chcemy libyśmy aby zawodnicy ci nie zrywali zupełnie ze sportem, ale po uzyskaniu stopni instruktorskich oddali się pracy szkoleniowej.

— Nie mniejszą wagę przywiązujemy — ciągnie dalej nasz interlokutor — do prac nowego zarządu klubu. Rzecz oczywista, że Zarząd ten będzie miał nasze całkowite poparcie tak moralne jak i materialne, inicjatywa jednak musi pochodzić od niego. Z góry możemy powiedzieć, że nie dopuścimy do żadnej jego drzemki. W każdej sekcji musi tętnić życie i to życie bujne. Ambicją naszą powinno być aby nasz reprezentacyjny klub, którego szeregi zasila jeszcze zawo- dniecy DKS-u z doskonałymi lekkoatletami, lekkoatletkami, motocyklistami i ping-pongistami na czele oraz szeregiem wypróbowanych działaczy — nie tylko stał się bazą sportu wyczynowego w Łodzi, ale dzięki swej pracy zdobył czołowe miejsce we wszystkich dyscyplinach sportowych w Polsce. Cel ten osiągniemy tylko przez usilną pracę i wzajemne zrozumienie, toteż nie wątpię, że przysła nasza praca ułoży się pomyślnie — zdąż wszystkim nam przyświecać będzie jeden cel, dobro sportu Polski Ludowej.

Ważnym wymiarem w tym czasie będzie wypracowanie dla siebie i dla zespołu. Nie ulega wątpliwości, że przede wszystkim zawodnicy którzy w tej chwili reprezentują najwyższy poziom sportowy we wszystkich dyscyplinach sportowych. Ich moralnym obowiązkiem powinno się stać wychowanie przynajmniej 10 godnych siebie następców, bo przecież nadjeżdża czas, że sami ze względu na siwiejące brody będą musieli pożegnać się z boiskiem, czy ringiem. Po wycofaniu się z czynnego życia sportowego chcemy libyśmy aby zawodnicy ci nie zrywali zupełnie ze sportem, ale po uzyskaniu stopni instruktorskich oddali się pracy szkoleniowej.

Dzisiejsze imprezy...

Piłka ręczna: sala YMCA zawody o mistrzostwo ligi koszykowej; YMCA Zgoda święto chłowiec. Początek o godz. 12.00. Boks: hala WIM, y godz. 16.30 zawody towarzyskie: ŁKS - Warta Poznań, Zawody o drużynowe mistrzostwo w klasie B: w Aleksandrowie o godz. 17.00 DKS Aleksandrów - Tramwaja

A B C sportowca

STRUKTURA ORGANIZACYJNA KULTURY FIZYCZNEJ W POLSCE

Wychowanie fizyczne i sport, ogólnie objęte terminem kultury fizycznej, w myśl nowych założeń struktury organizacyjnej będzie u nas uprawiane w Zrzeszeniach Sportowych pięciu podstawowych pionów patronalnych.

To piony to:

- 1) Związki Zawodowe, 2) Związek Samopomocy Chłopskiej i wsiadzielańcy z nim: Powszechna Organizacja „Służba Polsce”, ZMP, Rady dla Spraw Sportu Wiejskiego. 3) Wojsko Polskie, 4) Organa bezpieczeństwa i Wojsk Ochrony Pogranicza, 5) sportowe władze akademickie.

Poza tymi pionami wychowanie fizyczne i sport uprawiane będą ponadto w szkołach wszelkich typów.

Dla celów organizacyjnych w sporcie pionu patronalne mają tzw. Zrzeszenia Sportowe które wylaniają z kolei każde dla siebie władze w postaci Rad Zrzeszenia Sportowe (dla sportu wyższego stopnia) i koła sportowe (dla wychowania fizycznego i sportu niewyczynowego). Sport wyczynowy organizacyjnie podlega Związkom Sportowym. Całością spraw kultury fizycznej kieruje Główny Urząd Kultury Fizycznej.

Pion Związków Zawodowych ma 9 Zrzeszeń Sportowych: Górnik, Metalowiec, Włókniarz, Chemik, Rudnik, Włani, Spółwca, Kolejarz, Samorządowiec i Związkowiec.

Pion wiejski ma jedno Zrzeszenie Sportowe Ludowe Zespołów Sportowych Pion wojska — jedno WKS Legia.

Pion czwarty — jedno ZS Gwardia.

Pion akademicki — jedno Akademickie Zrzeszenie Sportowe.

Teodor Dreiser 56 Tragedia Amerykańska

— U krawca? — Tak. — U którego? — Niestety, Clyde nie pamiętał. — Przez całą więc drogę z Big Bittern do Sharon miał je pan na sobie, mokre i pogniecione? — Tak. — I nikt jakoś tego nie zauważył? — O ile pamiętam, to — nie. — O ile pan pamięta, co? Dobrze, dowiemy się o tym później. Mason doszedł do przekonania, że Clyde popełnił zbrodnię; on powinien jednakże skłonić go do przyznania się, a przy tym ciekaw był, gdzie został ukryty ten garnitur. Była jeszcze do wyświetlenia sprawa kapelusza znalezione go na jeziorze. Ponieważ Clyde sam powiedział, że mu wiatr go zrzucił, przyznał tym samym, że na jeziorze był w kapeluszu. Musiał więc Mason stwierdzić fakt, że kapeluszu, który znalazł na jeziorze, należał do Clyda, a więc oskarżony musiał mieć widocznie jeszcze jeden w zapasie. — Powiedział pan, że wiatr mu zrzucił kapelusza z głowy, prawda? Czy nie udało się panu go złapać? — Nie. — W tym nieszczęściu, nie pomyślał pan o tym? — Nie, nie pomyślałem. — W takim razie musiał pan mieć inny w zapasie, gdy udawał się pan w dalszą drogę przez lasy? Gdzie go miał pan przedtem? — Zmieszany w najwyższym stopniu Clyde nie wiedział.

jak odpowiedzieć na to pytanie. Czy ma się przyznać, że miał inny kapelusza, czy nie? Nie, nie przyzna się. — Ależ ja nie miałem innego kapelusza... Mason, nie zwracając uwagi na odpowiedź, zdjął z głowy Clyda kapelusza i wskazał na firmę, umieszczoną wewnątrz: Stark et Company, Lycurgus. — Jest tu firma, widzę, Kupiony w Lycurgus, co? — Tak. — Kiedy? — O, jeszcze w czerwcu. — Czy pan jest pewien, czy to nie ten sam, który miał pan na sobie tej nocy? — Nie, nie ten sam. — A gdzie był ten? — Clyde zaważał się. — Boże! co ja mam odpowiedzieć? Dlaczego przyznałem się, że ten na jeziorze należał do mnie? Przyszło mu jednak na myśl, że ci, którzy go widzieli w Grass Lake i w Big Bittern, pamiętali, jaki miał kapelusza. — Gdzie więc był ten? — nalegał Mason. — Ten? Tak... byłem już tu kiedyś i miałem go ze sobą. Zapomniałem go wtedy zabrać i teraz po przyjeździe znalazłem go... — Patrzcie państwo! Bardzo wygodnie. Chytra sztuka! — pomyślał sobie. Należy wypytać Cranstonów lub kogo innego, może kto będzie pamiętał, czy istotnie Clyde zostawił tam kiedyś kapelusza. Najwyraźniej kłamie, ale trzeba go zasypać. Nie dawał więc spokoju Clydeowi w drodze do więzienia. Rzucił mu na przykład takie pytania: — Dlaczego jedliście śniadanie na wybrzeżu południowym, które wcale nie jest tak bardzo malownicze? Albo: — Gdzieś pan spędził resztę wieczora? Z pewnością nie na miejscu wypadku? — Lub przypomniawszy sobie o listach Sondry: — Jak dawno ja pan zna? Czy rzeczywiście kocha ją

pan równie silnie, jak ona pana? A może to właśnie jej obietnica, że wyjdzie z pana, skłoniła go do zabicia panny Alden? Clyde zaprzeczył gwałtownie, lecz znać było na nim, że cierpiał okropnie. W Three Mile Bay dostał postanie na zwykłej przycy na strychu. Straszna tam noc przepędził. Od trzeciej rano słyszał szmer licznych głosów pod farmą. Zbierały się już tłumy, żadne sensacji i widoku zbrodniarza, bo doszły już tu wieści, że ten nikczemnik, pragnąc ożenić się z bogatą panną, w okrutny sposób zamordował młodą, śliczną robotnicę, której jedyną winą było, że go bez pamięci kochała. Clyde słyszał groźne okrzyki: — Tutaj jest ten niedźwiz! Powinieneś wisieć za to, ty łajdak! Czekaj! popamiętasz nas jeszcze! Clyde widział przez okno, że krzyczał tak młody chłopiec, leśnik zapewne, o zuchwałych, groźnych oczach, a młoda dziewczyna, na pewno z zaułków miejskich, jaskrawo ubrana, o zamglonym spojrzeniu, wrzeszczała: — Dzisiaj go, tego zbrojaka! Zakatrupił taką dziewczuchę! Myślałeś, że uda ci się dać deba... Nie udało ci się, podlec! Zjawili się wezwani świadkowie, przyjechał i sędzia, Gabriel Gregg, chudy, sływny, na rece którego złożył Mason oskarżenie Clyda Griffithsa o zabójstwo Roberty Alden i zażądał umieszczenia go w więzieniu w Bridgeburgu, na co sędzia się zgodził. Tłumy niecierpliwiły się przed domem, a Clyde, słysząc ich groźne okrzyki, przysunął się z lekkiem do szeryfa. Jak to, więc naprawdę wszyscy są przekonani, że ja zabiłem... — myślał z rozpaczą. — Gotowi mnie złinczować... o Boże! Tak był zdenerwowany, nieszczęśliwy, wykołejony, że z westchnieniem ulgi wkroczył w otwierające się przed nim gościnnie wrota więzienne. Wprowadzono go do celi. Tam na nowo opadły go myśli straszne, ciężkie, które go już nie opuściły. Całą noc przeżywał od początku wszwstko, co już minęło. D — 034681